

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"KATALIKAS"
 Išleis kas ketvergas Chicago, Ill.
 Kalnometams:
 Amerikoje... \$2.00 | Užsien... \$2.50
 Prenumerata tur but iškalno užmokėta.
 "Katalikas" spausdintuvas spaudina visi-
 kias knygas, konstitucijas ir t. Darbas
 atliekamas labai puikiai greitai ir pigiai.
 Užsirašydami "Kataliką" siųskit pre-
 numeratą arba laiškus sekantiu antrašiu:
JOHN M. TANANEVICZ
 8244 So. Morgan St. CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KATALIKAS"
 Published every Thursday
 at Chicago, Ill.
 Subscription \$2.00 per Year.
 Advertising Rates on Application.
 Book and Job printing in Lithu-
 anian, Polish, English and all
 other modern Languages : : :
 All Communications must be addressed:
JOHN M. TANANEVICZ
 8244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Savaitinis Laikraštis Pašvestas Reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje.

No. 46 Chicago, Ill., 12 d. Lapkričio (Nov.) 1908m. ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 25, 1899 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER ACT OF MARCH 3, 1897 Metai X

Politiškos Žinios.

Rusija.

Zmonių apšvietimas.
 Rugsėjo 29 d. budžeto komisija svarstė žmonių apšvietimo ministerio apyskaitą. Paaikškinimus davinėjo tame klausime departamentu direktorius Veistmanas. Sulig jo žodžių naujieji universitetų įstatymai jau surengti, ateinančioje savaitėje bus įteikti ministerių tarybai, o tuoj netrukus ir valstybės Dumai. Kokiais pamatais rėmėsi žmonių apšvietimo ministeris, surengdamas naujus įstatymus, nebus paaikškinta, tik paminėta, jog į profesorių tarybą buvo atkreipta atydia ir jog tie įstatymai gali dar būti mainomi. Prie viso to paaikškėjo, jog tuotarpu universitetuose 110 profesorių vietų nėra kam užimti. Visas tas naujų universitetų įstatymų sumanymas yra laikomas dideliame paslaptėje, jo korekturą vedė pats žmonių apšvietimo ministerio draugas Ulijanovas; pas kirstatvėia valdininkas dabojo spausdintuvas spaudintųjų egzempliorių skaičių, tyčia pas kirtas valdininkas vežiojo, kur reikia, spaudintus įstatymų sumanymus.

Šlisselburgo kalėjimas.

Nuo Rugsėjo 20 d. priskaitytas prie pirmojo skyriaus katorgos kalėjimų su "valstybės kalėjimo" vardu palaikymu. Daugumas Šlisselburgo kalinių yra kriminaliniai, todėl įvesta čia tvirtovės tvarka. Visas skirtumas tarp "Krestų" ir Šlisselburgo tvarkos yra tame, jog Šlisselburge visi kaliniai gauna darlą: vien dirba dirbtuvėse, kiti užima žuvininkystę ir tt. Vyrų dirba darlą skyrium, moters vėl sau skyrium. Nuo 1909 metų Šlisselburgo kalėjimo valdininkų bus du syk, kaip ligi šiol yra buvus.

Mokestis už darbo valandas.

Pabrikų inspektoriai užrašė jau 16 pabrikų, kuriuose darbininkams pradėjo mokėti už darbo valandas. Darbininkai apskaito, jog tokiose darbo šlygose mokestis jiems sumažėjo 8 nuosimėtais. Atsiminus, jog jau 1906 metuose darbas 25 nuosimėtais atpigo, tai jau dabar darbininkai 33 nuosimėtais mažiau uždirba, kaip dvejus metus atgal.

Mokslo dalykai.

Spalių 2 dieną Peterburgo universitete įvyko riaušės tarp studentų. Riaušės pradėjo kelti "tikrieji rusai". Du studentai smarkiai toje kovoje nukentėjo. Buvo universiteto ruman žengusi policija, bet prorektorius Braun paėmė ant savęs studentų nuraminimą. Profesorių taryba nusprendė uždengti universitetą iki Spalių 9 diena. Eina tardymas apie tas riaušes. Kalinininkai

čios žimos politikos prasikaltėlių Nerčinsko ir Aleksandrovsko katorgos kalėjimuose, o siųsti Šlisselburgo kalėjimą, kuris daug yra didesnis ir jame gali pareiti 600-800 žmonių. Antanas Šečas (kunigas vienuolis Vyslouchas), išleides jau raštų ir knygučių daugybę prieš šios dienos bažnyčios vyriausybę, apgarsino lenkų laikraštyje "Przegląd Poloranny" savo laišką, kuriame skelbia, jog meta vienuolio rubus, nes negali sutikti su dabartine bažnyčios tvarka. Peterburgo miesto valdyba nutarė rūpintis įtaisyti mieste krematorių, arba namus, kuriose degis numirėlius. Kelių ministerijos apyskaitoje nurodyta, jog už praslinskius šiu metų aštuonių mėnesius Rusijos gelžkeliai davė 348 milijono rublių pelno, ty. 8 milijonais mažiau kaip pernai tame laike, nors gelžkelio keliauninkams biletai pabrango.

Prof. Zaleskio bila.

Prigulintis pri "tikrųjų rusų" sąjungos Kazanias profes. Zaleskis buvo jau pirm teismo nuteistas savo žmonai ir dukterims duoti kas mėnuo pragyvenimui po 150 rubl., nes taip žinoma, kaip ir dukters nepanorėjusios ilgiau gyventi su tokiu tėvu. Dabar prof. Zaleskis buvo per teismą mėginęs savo žmoną priversti prie jo pasilikti. Liudininkai nupiesė teisme bausį paveikslą, kaip universiteto profesorius ir "tikrųjų rusų" sąjungos narys elgdavos su savo žmona. Viso ko tekdavo jai pakelti ir mušimą, ir koliojimus. Dukterims nebuvo su tokiu tėvu geriau. Apskričio teismas atmetė visus profesorius reikalavimus ir patvirtino pirmo teismo nusprendimus.

Kaliniai užmušti.

Tuloje 3 svarbūs kaliniai, atėmę iš prižiūrėtojo revolverį ir suriė jį, uždarę kameroje; paskui dar su trimis kaliniais norėję pabėgti. Be to, mėginę užmušti kitą prižiūrėtoją, bet tik sužeidę. Vieną kalinį bėgantį sargyba užmušusi, kitus 3, kurie buvę užsidarę kameroje ir nenorėję pasiduoti, taip pat užmušusi.

Istatymų pakeitimas.

Vaisbos ir pramonės atstovai valstybės taryboje nusprendė reikalauti valstybės, valstiečių ir bajorų bankų įstatymų pakeitimo. Naujų įstatymų sumanymas ketina būti svarstomas pirmuose valstybės tarybos posėdžiuose.

Visokios žinios.

Vidurinių reikalų ministerijos gydytojų taryba pripažino, jog studentams, išklauskams 10 pusmečių moterų gydytojų instituto lekcijas, gali būti suteiktos be jokio kvotimo felčerių teisės. Profesorius Petrauskis pirmosios v. Dumas narys, moterų teisių užtartytojas Spalių 1 dieną liko iš kalėjimo išleistas, kur kalėjo už pasirašymą po Viborgo atsisaukimu. Spalių 2 dieną įvyko Rusijoje pirmi mėginimai su telefonais be vėlių. Mėgino susikėsti iš Peterhofo su garlais vėliu "Neva", stoviniu netoli Peterburgo. Tas mėginimas puikiai pasisekė. Jan yra taisomas pirmas Rusijoje telefonas be vėlių tarp Peterburgo ir Kronštado. Po Bezdanų apiplėšimo, ministerija nutarė iš Vokietijos išsirašyti didelį transportą apginkluotų, gerai plienu apkalutų, krasos vagonų, kuriuose busiant vežiojama krasa ir pinigai. Kalėjimo valdyba, sutinkant policijos departamentui, sumanė nebesiųsti nuo ateinan-

Anglija.

Šiame laike visoj Anglijoj viešpatauja bedarbė tokia didelė, kokios tasai kraštas niekad dar nematęs ir neperleides. Ir jaigu ateinančią žiemą valdžia bedarbių šiaip taip neaprupis, tada pakils negirdėti maštai, nes žmonės priversti bado prie visko pasirenge. Mažesni maštai kai kuriuose miestuose jau buvo ir išlieta bedarbių kraujo klainai, bet tas viskas niekis prieš tuos, kokių laukiama. Jan treči metai, kaip tenai bedarbė emė augti, bet valdžia šiaip taip darbininkus šelpdamo, šiaip taip jų subadėjusius instinktus numalšindavo. Pasikirdavo piliečiams specialūs kas mokestis bedarbių šelpimo fondui, bet piliečiams daktarto kasmetai mokėti ir ne kurie pasipriešino. Ir šiemet bedarbių skaitlius taip žymiai užaugo, kad jokiū budu negalima jų aprupinti, o ir negalima priversti piliečių mokėti mokestis. Visoje Anglijoje dabar bedarbių skaitlius siekia 300.000 suviršumi. Prie šito skaitliaus nepriskaitoma mažesnių miestelių bedarbiai. Taip dalykams virtus, Anglijos socialistams atsidarė gerai dirva savo idėjų propagandai. Socialistai beveik kasdieną dabar suaukia bedarbių susirinkimus ir įkalba visiems stoti į jų eiles ir paskui drauge pareikalauti pas valdžią sau žmogiškių teisių. Dar-

Iš Viso Pasaulio.

Jaunatūrių komitetas, kaip rašoma iš Smirnos, noris dabartinį Turkijos sultoną Abdul Hamidą detronizuoti ir pašaukti ant sosto jo trečią sunų. Matyt, sultanas norėtų da sykį panaikinti konstituciją, jaigu jau norima jis pašalinti nuo sosto.

Bulgarija.

Caras Ferdinandas, atlikęs su savo asmenimi ir visu kraštu žymias istoriškas reformas, dabar ant kožo žingsnio bijosi, idant jo kas mirėdži nepasiankoto, bijosi žmogžudžių. Jam neseniai pranešta, jog keli turkai nusprendę jį nužudyti. Taigi jo miego kambarys pilnas visokios rūšies ginklų ir įrankių, su kuriais būtų galima nuo žmogžudžių atsigtinti.

Prieš eisiant gultų caras Ferdinandas ypatingai peržiūri tris primuštus revolverius, o tankiai juos net išbando, šaudydamas į tam tikrą sieną, o paskui išnaugo primušus. Caras dieną perdaug drąsus, bet naktį nerasi už jį bailesnio žmogaus. Turbut tur suteptą sąžinę, jaigu net ir savo locono šešėlio bijosi.

Jisai suorganizavo sau slaptą policiją, susidedančią iš 430 vyrų ir 50 moterų, kurie nieko absoliutiškai neveikia, tik po miestą vaikiodamies šnipinėja. Ferdinandas užsisakęs ciosorišką vainiką, panašią Rusijos caro vainikui, bet jo bidėnuoliai jį perkalbėjo, idant nesivaiknuotų tol, kol krašte neįvyksianti ramybė ir kuomet aplink sostą nesimatys pavojaus.

Balkanų pussalis.

Ant šito pussalio tečiaus da nenusiraminta. Norima nusaukti konferencija, kurios labiausia pageidauja Rusija, nes andai Serbijos karaliaus vienas sunų važinėjęs su skunda net pas carą ir caras pažadėjęs Serbiją remti Bosnijos ir Gercogovinos nuo Austrijos atėmimo. Kuomet caras pažadėjo Serbiją prieš Austriją remti, tatau Serbija ir pasiputė, išnaugo emė ginkluoties ir peritejo savaitėje pranešta, kad pavasarį laukiama karo Serbijos su Austrija. Mat Serbijos norima įkisti aketėnuo dega. Austrija tuotarpu taipgi traukia karumėnį Serbijos pasienius, idant atsitiktus reikalui nulažti Serbijai išaugusius ragučius. Kadangi Serbijos sostinė Belgradas gali patekti pirmo ugninistikus karui, tatau sostinė iš tenai perkeliama ir Kragšitarco apigardą. Bielgradasgi fortifikuojamas.

Kinija.

Į Amoy uostą atplaukus pasiviešėdų Junktinių Amerikos Valstybių kariskojo laivyno antroji eskadra. Kinai eskadrą labai šalta priėmė ir aną pasveikino mažas valdininkų būrelis. Lapkričio 3 dieną buvo Kinijos ciosorienės gimimo diena. Taigi minėtoji dienoj ir Amerikos jureivius paviešėta ant priėmimo pleciaus. Ant Kinijos skraiduolio "Hai Chi" buvo priėmimas laivyno oficerų išryto ir paskui po pietų šventynėje Nan Pu Ton Miac. Pusiaudienį visi stovintieji uoste laivai ant ciosorienės garbės šaudė. Ant pleciaus tuotarpu gerta, valgyta ir velyta vainikuotiems visokių palaimų.

Bet su amerikoniais apsicita labai šaltai, dėlei ko net Amerikos konsulas savo valdžiai skundžiasi. Jisai išlėstame cirkulioriuje sako, kad lokaliskieji valdininkai nenorėję išduoti Anglijos valdiniam daugiau 60 užprašymo bilietų, tatau ir pats nenorėjęs bilieto printi. Mat bijotasi anarchistų ir šiaip jau negeistinių svečių.

Ant salos Kubos numirė pirmutinis tos salos prezidentas Tamas Estrada Palma ir palaidotas Havanoje valdžios lėšomis. Vargiai bus karas, nes peritejo pėtnyčioje pas Austrijos ciosorių viešėjo Vokietijos kaizeris, kuris eina išvien su Austrija. Bet ligi pavasariui visai da gali atsitikti.

Ant salos Kubos numirė pirmutinis tos salos prezidentas Tamas Estrada Palma ir palaidotas Havanoje valdžios lėšomis.

zintoti apie prezidento rinkimų rezultata, tai laivas kelias dienas Japonijoje palaukė ir tik rinkimams pasibaigus išplaukė. Kaip tai rinkimais interesuojasi.

Paryžiaus dienraštis "Petit Parisien" iš Berlyno gavo žinią, kad Rusija rengiasi karan su Austrija, kuri be Rusijos žinios pasisavins Bosniją ir Gercogoviną. Tačiau toji žinia turbūt be jokio pamato.

Hong Konge buvo viena diena maištai ir 26 sankrovos apiplėtos. Maištai užgimė dėlei Japonijos perkūjo boikoto. Mat vienii Kinijos prikliai gėdė boikotą užbaigti, o kiti pasipriešinę. Taigi maištai parodė, kad kinai boikoto reikalaujanti. Arestuota keli šimtai maistininkų.

Japonijos armijos trylikta divizija andai apėjo Koreją ir nukako į savo tėviskę. Pasirodo, kad Korejoje japonai jau visus koreonus maištininkus sutvarkė, arba išžė ir tenai dabar jau įvyku visiškoji ramybė. Dabar Koreja priklauso su viskuon Japonijai.

Madride kilo gandas, kad distrikte Rio Tinto vario kasyklose užgimė straikai. Raitelių ir pėstininkų keli skyriai tuojais j tenai nusiūsta, idant užbėgti darbininkų maistams.

Drezne vienas spiritistas vardu Brekmann savo šalininkus apgavo ant 166.000 dol. ir dabar jau policijos sumintas. Brekmann tai savo apgavystei pasinaudojo išmislyto mirusio daktaro Bombastuso dvasia. Dvasia buk j išmokiusi, kaip dirbdinti iš pigių metalų auksą. Kuomet Brekmann norėjo tam tikslui pastatyti "dirbtuvę", apgavystės išėjo eikštėn ir policija Brekmanną areštavo, Jam davę pinigų į žymios asmenis. Taigi pasirodo, kad tarp sveiko proto ir kvailybės esama visai siauro tarpo.

Austrijos imperatorius andai sugrįžo Vienon iš Budapešto, kur kelias savaites viešėjosi. Vienoje jis labai iškilmingai priimtas. Sutiko jį ir pasveikino mokyklų jaunuo-menė, įvairios draugijos ir piliečių sargyba.

Grafas Zeppelin su savo nauju orlaiviu vėl skraidžioja aplinkui Badeno ežerą ir kitur. Andai su juom drauge orlaiviu per istią valandą skraidžiojo jo dukte, kunigaikštė Viera von Wuertberg ir kitos įžymesnės moters.

Šiame mėnesy Holandija ruošiasi su savo laivynu ant Venezuelės vandėnų padaryti demonstraciją. Kedangi Holandijos laivynas ten esąs menkas, tat prie jo prisijungsią kariški laivai Anglijos ir Italijos.

Iš Japonijos laivu "Mongolia" 2 dieną šito mėnesio tuos Tamas Estrada Palma ir palaidotas Havanoje valdžios lėšomis.

Žinios iš Lietuvos.

LAISKAS IŠ KELIONĖS.

Šį rudenį teko man važinėti po Suvalkų guberniją, taip pat buti Kauno ir Vilniaus gubernijose. Kur tik buvau visur ukininkai nusiminę, visur beveik jėvai ant laukų blogi užderėję. Pavasaris buvo šaltas ir šlapias, taip kad beveik niekas negalėjo vasarojaus kaip reikia įsėti per šlapumą. Ukininkų dauguma iš tos priežasties net ir suvėlino sėją. Pavasariui pasibaigus lietus pasibaigė. Vasara buvo sausa ir giedri, jėvai negalėjo gerai augti, nes jiems pritrūko drėgnumo. Anksti iš pavasario sėtieji vasarajai buvo šiek tiek geresni ir našesni už vėlai pasėtuosius. Vėlyvasis vasarojus, norint dar kaip kur buvo šiek tiek ir geresnis, bet našos neturėjo, grūdai lengvi, nes grūdų branduliai nesuaugo. Tokių grūdų ir svaramenka. Nors rugiai šiemet ir gerai išdūda (neša), bet jų mažai užaugo, nes pereitą žiemą daug iššuto. Kviečiai gi šiemet Lietuvoje apskritai imant visur geri ir našūs, bet jų tik ne visur buvo po daug sėją, dėl to, kad pernai jie prapūlė. Šieno prizėlė taip pat nedaug, nors pavasaris buvo šlapias, bet šaltas, pertai žolė neaugo. Šiais metais vien tik dobilai ir bulvės gerai užderėjo. Ukininkams šiemet labai sunkūs metai, pinigų nėra iško padaryti, kad jėvai ir brangūs, bet jų mažai yra pavai. Šiaudų ir sienų yra mažai, tai ir pašaro bus nekas. Dėl pašarų trukumo gyvuliai bus šią žiemą sunku išmaitinti. Dėlto ukininkų dauguma nori didžiumą gyvulių parduoti, iš to išeina, kad gyvulių yra daug pardavimui, o pirkikų mažai. Per tai gyvuliai pigūs. Sunkūs ukininkams metai, pinigų nėra. Pernai buvo blogi metai, šiemet dar blogesni. Kiek man teko patirti, ukininkai, kurie gerai laukus įdirba, sėja pašarinių žolių, veda dauglankų ūkį, vis taip nesiskundžia, vis dar ten viskas geriau užsėda. Bet tiems ukininkams, kurie senoviskai ūkį veda, žemę by kaip įdirba, dažnai pasitaiko sunkesni metai.

Dėlto butų jau metas mesti senoviskasis ūkio vedimas, o pradėti vesti pagal mokslą ir pagal dabartinius naujausius ūkio pagerinimus. Tada tik tai bus galima išvengti maž daug sunkių metų. Tik pažūrėkime į Vokietiją, kur ūkis geriau vedamas, tenai nebūna tokių sunkių metų, kaip pas mus.

ZAPYŠKIS.

(Suv. gub.)

Pereitame "Saltinio" numeryje buvo minėta apie naujosios bažnyčios kertinio akmenio pašventinimą, prė tos progos papasakosiu ir apie senąją Zapyškio bažnyčią, kuri dabar dėlei senumo stovi tuščia.

Istorija senosios Zapyškio bažnyčios gana įdomi. Kada ji buvo pastatyta nieks tikrai apie tai nežino. Tikrai iš padavimo vietinių gyventojų, iš jos stiliaus (išvaizdos) ir likusių istoriškųjų liekanų galima susiprotėti, kad ji pastatyta, ar Kryžievių laikais, arba pradžioje krikščionybės Lietuvoje. Istorikėji gi apie ją raštai, kiek likšiol žinoma, prasi-deda tikrai nuo pradžios 16 šimtmečio. Tieji tai raštai skelbia, buk ją pastatę Povy-

las Sapiega, Naugardo kunigaikštis apie 1530 m., vienok padavimas ir žinova su šituo nenori sutikti. Kaip ten nebūt, vienok senąją Zapyškio bažnyčią vis gi reikia patalpinti tarp seniausiųjų mūrinių Lietuvos bažnyčių.

Padavimas sako, buk senovės laikais, pradžioje šiame krašte krikščionystės, Elnias tarp ragų, plaukdamas Nemunu, atnešęs sopulingojo Viešpaties Jezaus paveikslą. Elnias tapo sugautas, ir Viešpaties Jezaus paveikslas įneštas Zapyškio senojo bažnyčion ir patalpinatas didžiamajame altoriuje: elnio gi galva su ragais tapo bažnyčioj' palubėj' ant retezio pakabinta. Šiuos daiktus ir šiandien senojoje Zapyškio bažnyčioje galima pamatyti. Apie šį atsitikimą skelbia mums parašas padėtas ant sidabrinės lentos nuo 1624 m. Kas link kitų senovės liekanų tai, be virš minėtosios lentos, da čia yra kelias sidabrinis taip vadina-mųjų "votų" su padėka už stebuklingąjį išgydymą; yra senobinė sidabrinė monstancija, du senobini sidabrinii kryžiu ir sena nuo 1587 metų su šventųjų paveikslais sakykla.

Šioji bažnytėlė turėjo ir savo liudnas valandas, be kitko pasiekė ją ir subiaurino iš tvirkusioji Napoleono, Prancuzijos cesoriaus, karumenė 1812 m. Kaip liudija parašas ant suoj (lonkos) dorelių, padėtas vietinio to laiko Zapyškio vikaro ranka, kn. Šnabauske, dalis Napoleono karumenės 1812 m. prieš atlaidus Šv. Jono, pastatė joje savo arklius. Pastatyti arkliai išgriovė bažnyčios suolus (lonkas) ir apkrantė prieš di-dįjį altorių stovinčias krotelas, ką ir šiandien da galima pastebėti.

Dabar, kaip augščiau paminėjau, nes vietinis klebonas, užsiėmęs naujosios bažnyčios statymu, neturi nei laiko, nei lėšų atnaujinti, arba nors ap-taisymui senuks bažnyčios. Todėl i tą dalyką privalėtų atkreipti savo atidą Lietuvos visuomenė. Reikėtų suorganizuoti tam tikslui komitetą, kuris užsiimtų apsaugojimu nuo sunaikinimo senovės liekanų Lietuvoje.

MALETAI.

(Viln. gub.)

Kiek teko girdėti keliauninkai Ryman užganėdinti yra savo kelione ir dėkingi vadovams. Keleiviams papasakojus namie apie Rymo gražumas, atsiranda daug žmonių, kurie taigi norėtų važiuoti Ryman. Ketina jie kun. Narjauską melsti, kad ir juos vežtų Ryman.

PUNSKAS.

(Suv. gub.)

Jau nuo pavasario čionai šventadieniai ir nedėldienais valsčiaus nutarimu yra užde-rytos visos girtuokliavimo i-staigos. Kiek žmonių kišenėse nuo to laiko pasilikto neišieis-toreikalingo skatiko! Kiek žmonių sugrįždavo iš bažnyčios blaivais, kaip ir prider-grįšti kiekvienam doram žmo-gui, atidavus garbę Aukščiausiaim. Vienok, ant nelaimės, kas šventadienį taip yra — ypatingai pastaruoju laiku. Išpradžios žmoacs da laikėsi savo nutarimo ir šventadie-niais, pastovėję budavo ties uždarytonis aludžių durimis,

ramiai sau išsiskirstydavo. Su laiku vienas — kitas iš aludin-kų pradėjo žinomas pas save, žinoma, per užpakalines duris įsileisti. Dabar prie to taip priprato, kad net, sako, pa-rankiau yra, kada priešinės duris uždarytos — mat mažiau kas mato įeinant. Tas ypatin-gai yra paranku vaikiniams ir merginoms, kada vieni kitiems nori "užfundavot", nes pas mus, Punske, "fundavoja" netik vaikiniai merginoms, bet ir merginos vaikiniams: žinoma, apie visus to pasakoti negali-ma. Priegtam tyčia vietas ir žmėnos, kur galima gauti išsi-gerti, neinaant daigi i aiudė.

Vyriausiąją vietą Punske užima aludė Matulevičiaus, kurs sykiu yra ir "launinku" (teisėju) — kaip puikiai su-taikyta... Pas jį šventadie-niais ir eina didžiausias judė-jimas; jis ir yra labiausiai į-niršęs ant tų, ką rupinasi aludžių uždarinėjimu.

Baigdamas da turiu pasaky-ti, kad išpradžios da policija stropiau prižiurinėjo, kad šventadieniai nebutų girtuokliavimo, bet dabar i tą men-kai težiuri: turbūt ir sargybi-niams geriau, kad žmoneliai gauna išsigerti.

GRAŽIŠKIAI.

(Vilk. apskr.)

Yra nedidelis bažnytkiemis viena gražia ant kalnelio bažnyčia, pradėdamąja mokykla, dviem sankrovu — lie-tuvio ir žydo — monopoliu ir dviem aludėm. Pavasarį per valsčiaus sueigą buvo nutarta uždaryti monopolį ir aludes. Iš pradžios saugojosi, bet da-bar geria po senovei. Monopolis ir dabar uždarytas, bet degtinės galima gauti visur.

Apylinkėje, Vidgiriu kaimė, *slapta parduvinėjama degtinė. Žinoma, tokiamė kai-mė laikraščiu nieks neskaito: laikraščius dektinė atstoja.

ŠAUKĖNA.

(Kauno gub.)

Pas mus žmoneliai pusėtinai apsišvietę: skaito laikraščius ir knygeles, tikrai nelaimė, jog begaliniai girtuokliauja. Geistina, kad čionai kas sutvertų "Blaiyvstės" draugi-jos skyrių.

ANTALIEPTĖ.

(Kauno gub.)

Pereitais metais kaikurie ukininkai sumanė čia įsteigti vartotojų draugiją. Daug reikė-jos pasidarbuoti, kol gavo leidimą iš Kauno gubernato-riaus. Išgavus leidimą, reikė-jo pasirūpinti vieta sankrovai. Tam tikslui buvo gauta žemė, prigulinti bažnyčiai.

Viskas jau ėjo gerai, ir pa-matai jau buvo padėti san-krovai, tik štai, žydų papirkti, prikibo miestelėnai ir visai pradėjo trukdyti. Bet sankro-vo statytojas, p. Pimpė, i tai nežiurėjo ir varė savo darbą toliau.

Visur degtinė veikia.

SEIRIJAI.

(Suv. gub.)

Spalių 9 d. buvo čia "Žibu-rio" skyriaus susirinkimas. Per posėdį pirmininkavo p. Savirinas. Pranešta draugijai apie Seirijuose seniems prie-glaudos atidarymą: elgetų pa-sirodė tikrai 22. iš kurių 12 paimta i prieglaudą, 8 gaus prieglaudoje valgi.2 gavo bile-tus, su kuriais galės elgetauti po savo sodžių, nes dar stip-ryrs. Toliau pranešta draugi-jai apie vakarinių suaugusiems lietuviškųjų kursų atidengimą Seirijuose. Kursai bus dvejo-pi: sodiečiams bus nedėldie-niais moterims ir merginoms, nuo 3 ligi 4½ val., o vyrams

nuo 4½ lig 6 val. bus išguldo-ma trejopi dalykai: tikyba, dailaraštis ir skaitliavimas. Kaimiečių kursai prasidės šio mėn. 18 dieną. Dėlei toumo ir laiko stokos kaimiečiams palikta svarbiausi dalykai ir tikrai po pusvalandį. Mieste-lėnams kursai jau prasidėjo nuo šio mėn. 6 d. Irašų imama nuo kaimiečių 50 kap., nuo miestelėnų 1 rub., žiburiečiams įrašai dykai. Seirijų kursuose išguldomoji kalba lietuviška. Tikybos išguldo kun. Tautke-vičia, o kitų dalykų p. Sabas.

Jogei Gyvojo Ražančiaus nariai "Žiburio" naudai kny-gyno ir prieglaudos palaiky-mui deda mokestį, tai susirin-kimas nutarė Gyvojo Ražan-čiaus nariams leisti dykai naudotis "Žiburio" skaitykla ir knygynu. Kad padidinus draugijos išdą, nutarta su-rengti vakarą su dainomis, deklamacijomis ir amerikoni-šką lioterija — vakaro su-rengimui išrinktas tam tikras komitetas. Naujų narių už-tvirtinimu posėdis liko už-dengtas.

BOBROS.

(Minsko par.)

Parapijoje yra lietuvių apie 100 dumų, bet kad kunigas čia lenkas (iš Plocko gub.), tai lietuviai visai aleisti. Senes-nieji žmonės dar kalba lietu-viškai, bet jaunuomenė grei-čiau kalba rusiškai ir lenkiš-kai, negu lietuviškai. Iš tiek ukininkų nei vienas laikraščiu neskaito. Čia lietuviai ukinin-kai galėtų gerai gyventi, jei nebutų taip išsiplatinęs girtuokliavimas.

ALYTUS.

(Viln. gub.)

Šis miestelis pastatytas la-bai puikioj vietoj ant Nemu-no kranto. Iš vienos ir antros pusės mūsų miestelį puošia puikus šilas. Patsai miestelis apgyventas mūsų sulenkėju-siais broliais ir žydais. Yra dviklesinė mokykla berni-ukams ir mergaitėms; mokyto-jas ir mokytoja rusai. 15 san-krovėlių, dvi vaistų sankrovi, keletas aludžių ir viena aptie-ka, tai ir visos mūsų miestelis. Aptiekai ir viena aludė lenke-lių užlaikoma, o taip viskas žydų rankose.

Išėivystė Amerikon mūsų apylinkėj yra labai prasiplati-nusi, netik jaunesni žmonės, bet ir senutės bobelėsiškėliau-ja. Begaliniai vargai priver-čė žmėnos aleisti savo tėvy-nė ir uždario iškoti toli-miausiose šalyse.

Ukis mūsų apylinkėj visiš-kai žemai stovi, žemė yra prastai išdirbta. Ukininkai tamsume tuno, laikraščiu nei knygy neskaito. Vienok jau žmogeliai pažino kame yra vargų priežastis, jau pradėjo skirstyties vienasėdziais. Ir taip pradėjus 1907 metais iki šiam laikui išsiskirstė sekan-tieji sodžiai: Padvariškiei, Takniškiai, Karkliniškės ir Domantonjs. Yra viltis, jog ir kiti sodžiai nepasiliks užpaka-lyje. Tik mūsų sulenkėjusieji pusbroliai, kurių mūsų para-pioj netruksta; ramiai sau miega, nesirupindami savo buvio pagerinimu; jie tik smarkiai kovoja už savo lenkišką kalbą. Jų čia esama dviejų rūšių: valstiečiai ir taip vadinamieji šlekt-bajoriai, ku-rie bažnyčioje tik nesmagu-mus daro, o ypatingai pas-kirtuose lietuviams nedėldie-niuose, nes mūsų bažnyčioj pamaldos viename nedėldie-nyje lietuviškai atliekamos, antrame lenkiškai. Per giedo-jimus bažnyčioje kaip įmany-dami kriokia, kad tik užslo-pinti lietuvių balsus, bet jau

lietuviai ima viršų. O kas de-das per pamokslą? Kai tik klebonas pasirodo sakykloje, tai visi tie mūsų pusbroliai ir išibria iš bažnyčios, o jaigu kurie ir pasilieka bažnyčioj, tai neklausyti Dievo žodžių, bet tik tyčiotis ir juoktis. Ge-rai dar kad jų neperdaug i bažnyčių teateina. O, kiek tai kenčia mūsų gerbiamašis kle-bonas.

Štai mūsų gerbiameji pus-broliai!

PILVIŠKIAI.

(Suv. gub.)

Nors mūsų kampelio žmėnos kiti priskaito prie daugiau su-sipratusių, apsišvietusių ir iš dalies tai tiesa, vienok tas tik-ras susipratusimas yra pas nedidelį žmonių skaitlių; apsi-švietusių šiek-tiek yra, bet jų dauguma nukrypusi nežinia i kokias plynas.

Vienybės tarp mūsų žmonių nedaug, sutartys nevisada iš-laikomos ir pradėtieji darbai varomi labai šaltai, be noro; nematyti to karšto noro užsi-imti savo ir kitų žmonių vie-šais reikalais. Prisižiurėdami draugijiniui mūsų žmonių dar-bavimuisi, tuojau gali paste-bėti ant kiekvieno žingsnio supratimo trukimą, neužsiti-kėjimą savais draugas ir klausymą pašalinių plepalų.

Ir taip sutarė pasigabenti trašų. Gerai, prisirašo, daugė-lis įduoda rankpinigius. Par-eina trašos, jos kelioms kapei-koms brangesnės, kaip pas pirklius, jau užimas, rugoji-mas, įtarimas ir t. t., o neap-svarsto gerai, kokios tos pi-giosios pirklių trašos ir kiek pas juos mašas sveria.

Čia pažymėsiu, kaip pirk-liai nesuprantamai žmėnos ap-kvailina ir atitraukia nuo vie-nybės.

Ir taip, duokim sau draugi-ją gabela 760 pudų ir pirklys tiek jau, bet draugija parga-bena tiek padų supilstytų i 125 mašus, o pirklys i 135 m. Tokiu budu draugijos parga-bentam trašų mašė, kiekvie-nas pirkdamas ras po šešis pudus su keliais svarašis, o pirklio pargabentam mašė ras visai: viename 5 p., kitame 5½, kitame 6 pudus be kelių svarų.

Dabar suprantama, kad pirklys gali pardavinėti pi-giaū dėlto, kad jam tą pagipi-ginimą apmoka ir da pelno at-neša tie 10 mašų, ką jis juos sudarė nutraukdamas nuo ki-tų mašų. Žmėnės paprastai mažai žiuri i kelis svarus, be-veik niekad nesveria, o pirk-liams to tikrai reikia, jie iš tokio žmonių nesupratimo padaro sau gerą pelną.

Imant trašas nuo pirklių žmėnės turi visada svėrti ir jaigu trašų mašas nesveria 6 pudų, reikalauti, kad pigiau leistų.

Da ir kitokias suktybes da-ro pirkliai su trašomis, jų visų ir neaprašysi. Dėlto žmėnės geriausia imti susidėjus kuop-on. Tada ir teisingai svarą gauna ir teisingas trašas. Ne-reikia žiurėti, ką pirkliai pi-gina, tą gali padaryti sukty-bėmis.

Ir iš to atžvilgio geriau imti per draugijas, nes žmėnės ge-rai nepažysta trašų, nors jās ir vartoja. Nežino nei kur jos tinka. Dažnai pirkliai jiems įbruka trašas niekam netiku-sias, kaip buvo šiemet pavasa-ryje Pilviškiuose.

SKIRSNEMUNĖ.

(Raseinių ap.)

Neseniai kunigij grįstant iš Vadžgirių pas pačius namus pasitiko keli vyrai ir, susistab-dė arklius, metėsi su kuolais ant kunigo, bet, pamatę kuni-gą, spruko visi tolyn.

Čia mūsų jaunuomenė net ir vedę vyrai, grįsdami iš smuklių, šventavakariais už-puldinėja susitinkančius žmo-nes.

Štai Rugsėjo 9 d. (s. k.) grįstant iš Jurbarko pavėžino Jonas Pocius savo kaimyną Jeronimą Vabalą ir dar Skirs nemunės kaimo kokių tai An-taną Galbuogį. Bevažiuojant Ant. Galb. išmetė Jer. Vabalo lazdą iš vežimo ir, neišvaryda-mas J. Vab. paimti, smogė stačiai jam per galvą. Pasta-rasis išvirtė iš vežimo. Ant tokio triukšmo pribuvo dar 5 vyrai. Galbuogis su jais ap-mušęs Vabalą ir išėmęs 23 rublius pasislėpė.

Dabar nežinia kuo tas visa pasibaigs, nes Jer. Vabalas juos visus pažįsta ir žada pa-duoti policijos globai.

Tai tokios nauienos pas-mus!

PANEDELIS.

(Ežer. apsk.)

Sirbiškių sodžiuje pas Pov. Zalv. naktį Rugsėjo 29 d. ne-žinomi piktadariai išplėšė klėties stogą ir išnešė mėsos, drapanų ir pinigais 27 rb. Plėšikai nesusekta.

ŽIŽMARIAI.

(Trak. apsk.)

Pas mus kas ketvergas esti mugės. Per mugės buna viso-kių atsitikimų. Norėdamas či-gonėlis išmainyti savo bloges-įj arklį ant geresnio, nugirdė jį degtine, kad švariau išrody-tų. Bet nepasisekė. Turėjo či-gonėlis pasišalinti nuo gatvės su savo arklui.

PANEVĖŽYS.

(Kauno gub.)

Panevėžio mokytojų semi-narijos lietuvių kalbos moky-tojas Jonas Jablonskis, garsus lietuvių kalbos žinovas, pa-skirtas Brastos gimnazijos lo-tytynų kalbos mokytoju, kur ketina netrukus išvažiuoti.

MALETAI.

(Viln. ap.)

Rugs. 29 d. teko man nuke-liauti i Malėtus i 40 val. atlai-dus. Progai atsitikus, nuėjau i didžiausią miestelio krau-tuvę odos nusipirkty. Besve-riant aš paemiau svarą ir ap-vertęs pamaciau apačioje iš-grežtą skylę arti colio gilumo; antrąjį ir trečiąjį s'varą apver-tęs, tą patį pamaciau. Tuo-kart aš parodžiau skyles ten buvusiams žmėnėms. Žydas teisinis, kad tokie svarai ir turi buti. Jo neklausydamas, aš nuėjau pas antrąjį žydą, kur radau vieną svarą be sky-lės ten ir nusipirkau odos.

Vyrai! visi peržiūrėkite sa-vo žydų svarus. Nesiduokite žydams savęs prigaudinėti.

VILKAVIŠKIS.

(Suv. gub.)

Spalių 7 apskričio teismas nagrinėjo ukininko Grigo iš kaimo Jurksų (Paežerių vals.) bįlą, kursai pereitą žiemą bu-vo užmūšęs savo pačią ir i šu-linį įmetęs. Grigą nuteisė 10-čiai metų i katorgą.

PANEMUNINKAI.

(Kalv. apsk.)

Rugsėjo m. 14 d. Dumb-liauskienė kėlė želamišias; parvažiauvę šeimininkai namo su svečiais ir meldėsi ir gėrė. Vakarop Dumbliauskienė pa-sikvietė kaimo vaikus, gana juos gerai įkaitino ir meldė, kad Agotą pamokyty, kailį jai išpėty...

Mat Agota Sinkėvičienė ne-senai sugrįžusi iš Amerikos ir nusipirkusi lauko su dviem vaikučiais ir motina gyveno-tame pat kaime. Aplinkinės moters įtarė ją blogam gyve-nime.

Jauniems vaikiniams to ir reikėjo. Naktis, kada visi miegojo, Panemuniukų karžy-giai apsiginklavę lazdomis at-sibastė Agotos bausti už jos ištvirkusį gyvenimą; išvertę grinčios duris, nelaimingajai moteriškai smogė lazda i gal-vą, paskvi užritę duris ant krutinės, trynė, kol vargšė dušios Dievui neatidavė...

Policija piktosios Damb-liauskienės sunų ir Račkaus-kyną Vincą suėmė, turbūt ras-is ir daugiau kaltinukų. Tai pasekmės įtarimo, tamsumo ir degtinės.

KULOKAI.

Netoli Liudvinavo, (Suv. gub.). Kelios dienos atgal naktyje, kuomet to kaimo jau-nųjų šeiminukų Burotų nebu-vo namie, nežinomi piktada-riai užpuolė tėvus; šaudydami pradėjo veržties trobon. Senis Burota, pajutęs pavojų, iš-sprudo pro langą ir pabėgo, Burotienė gi plėšikai sužeidė galvon. Paimta pinigų 100 rub. suviršum, taipgi vekseliai ir kitokie dokumentai. Polici-ja neva vieną įtariamą žmogų suėmė. Buk Burota vieną iš balso pažinojės.

GELAŽIAI.

(Pan. apsk.)

Rugsėjo 24 d. i mūsų miestelį atvažiavo Vabalnikų u-rėdninkas Vaitavičius su dviem sargybiniais, žinoma pasikvietė i talką vietinį u-rėdninką su sargybiniiu ir įsi-grūdą i špitolį, bažnyčios tar-nus zakristijoną ir vargoni-ninką kratyti. Išlandžiojo vi-sus kampus, surinko visas knygas: lenkiškas, lietuviškas, (tarp tų buvo "Kokia mums reikalinga tvarka", "Socializ-mo ateitis" ir daug Šernō iš Amerikos išleidimų) ir visus laikraščius, nieko nepaliko. Visą tai suvertė i skrynę ir iš-vežė Vabalnikų antstoliui. Išvažiuodami parodė antstolio raštėlį, buk tai Gelazių zak-ristijonas parduvinėjęs žmo-nėms knygas, dėlto jį ir ap-lankė. Gaila to žmogelio, nes daug jis vargo ir pinigų padė-jo, kol surinko tas knygeles ir laikraščius. Pats labai mėg-davo skaityti ir kitiems mielai duodavo. Vis tai geri darbe-liai šnipų, kurių pas mūsų ge-rokai priviso.

GRAŽIŠKIAI.

(Viln. apsk.)

Spalių 12 d. (n. st.) buvo Gražiškiuose Vaitkabaliečių sueiga. Pirmiausia viršaitis ir raštininkas išaiškino, kad val-džia duoda pašalpą mokyklos atstatymui ir paklausė, ar no-ri valstiečiai daugiau moky-klų. Visi ėmė rėkti, kad ne-reikia daugiau mokyklų, o at-sirado ir tokių, kurie norėjo, kad ir ta, kuri yra, uždengtų, nes nėsą iš ko mokečių mo-kėti. Gal kas pamanyti, kad Vaitkabaliečiai birti buvo. Ne! Visai buvo blaivūs, tik paskui po tokių gerų nutari-mų nuėjo i monopolį ir ten iki vakarui vaitišinosi ir džiaugėsi, kad nedavė savęs prigau-ti.

LUKŠIAI.

(Naum. apskr.)

Artinasi ruduo, o mūsų ke-liai nuo trijų metų netaisyti. Rudenį, pavasarį išbristi ne-galima, toks purvynas. Per-nai buvo padaryta keletų su-eigų, tarėsi žmėnės tarėsi, o keliai liko netaisyti. Reikėtų nors syki susiprasti mūsų "valsčiaus ponams" ir valstie-čiams vieton derėties ir pri-kazus" rašinėti, kad nereikė-tų aplink važiuoti.

Iš Lietuviškų Dirvų.

Wilkes-Barre, Pa.

Spalių 29 dieną visame antracito kasyklų regione anglekasiai apvaikšiojo Mitchellio dieną (Mitchell day) buvusio anglekasių unijos prezidento. Mitchell nors dabar jau nėra prezidentu, bet jo vardas anglekasių širdyse užsiliko ir gal dar ilgai jo vardo diena bus švenčiama ir iškilmingai apvaikšiojama. Mitchell buvo labai energiškas žmogus, jisai suorganizavo anglekasių uniją.

Nekoksai Jonas Kobus be valdžios leidimo ilgoką laiką praktikavo ligų gydymu kaip koks daktaras. Toksai jo pasielgimas nepatiko vietiniams daktarams, tatau jį apskundė valdžiai ir jam liepta iš miesto išvažiuoti. Kobus tuojais ir išvažiuo, nes bijojosi kalėjimo. A. E.

Fall River, Mas.

Andai čia atidaryta nauja dirbtuvė vardu "Lincoln Mill". Joje randasi 1.000 staklių, todėl daug ir darbininkų priimta.

Vietinė dvasiškija pradėjo kovą su salionais, kurie platiną nemoraliskumą tarp gyventojų ir kuriuos norima visai naikinti. Tečiaus salioninkai atvirai stoja kovon ir su pinigais tikisi dvasiškiją pergalėti. Ant upės Tauton vienoj žvejų valtyj buvo andai smarkei eksplozija, kuri suardė valtį ir joje buvusius 8 žmones suvertė vandenin. Valties savininkui nulaužta koja.

Conneaut, Ohio.

Vietinėse vagonų dirbtuvėse darbai truputį pasigerino. Pirmiau čia per savaitę dirbtai keturias dienas po 8 val., o dabar pradėta dirbti penkias dienas po 8 val. Vis geriau kaip nieko. Taigi ir darbininkams ant širdies linksniau pasidarė. Nekurie tačiau labai nuliudė, kad nuo pirmos dienos šito mėnesio salionai uždaryti.

Shamokin, Pa.

Vietinėse anglekasyklose pirmiau dirbdavo per savaitę 3 — 4 dienas, o dabar jau 6 dienas per savaitę. Čia yra diktokas lietuvių burelis ir visi dirba kasyklose. Nekurie jau senai čia gyvena, turi savo namus.

Spalių 29 d. čia apvaikšiojta anglekasių šventė, vadinama "Mitchell day", atminimui 6 metų sukaktuvių nuo laimėjimo straikuose 1902 metais. Tą dieną kasyklose nedirbo.

Bedarbių čia nėra nei vieno. Visi turi užsiėmimus kasyklose. X.

Nuo "Apšvietos" moterų dr-stės, Chicago, Ills.

Yra labai malonu, kuomet darželiuose gelės pražiūrėti ar nematau tarp pasigrožėjimų gamtoje, kad kas būtų gražesnis už gelę. Supranti gamtos gražumą, gelės liudnumą numaramina. Žolynai yra jaunimo apdainuojami ir su anais puošiami didžiausia apvainikuojama garbė. Lietuvoje merginos, mylinčios išdabintus darželius, su neperstojančiu laukimu eina kaip kokios gamtininkės į darželius paražiūrėti, ar nepražydo bent koks kvietkelis ir jos, pamąčiusios busimo žiedo purpulelį, neapsakomai džiaugiasi. Lygiai kaip kad "Apšvietos" moterų dr stė, nors labai silp-

AMERIKOS ŽINIOS.

Ypatingas pamokslas.

St. Louis, Mo. Tarp vietinių žydų didį nusistebėjimą ir sumišimą pagimdė jų rabiūs, nekoksai Harrison, kuris sinagogoje andai pasakė politiška pamokslą ir beto nutėmijo, jog jam smagiau sakyti pamokslus apie politiką, negu apie tikėjimą, nes politika, rabino nuomone, atnešanti vi suomeni reališka naudą; tikėjimas gi esąs nenaudingas ir šiame laike mažai kas j aną tikis. Taigi pasirijo tikėjimiskų pamokslų daugiau nebepasakyti.

Žydeliams tas labai nepatinka ir jie mano rabiną iš sinagogos išvėyti.

Draudžiama rukti paperosai.

WASHINGTON, D. C. Šitos valstybės viršiausio teismo teisėjai andai išleido ištarmę, kad Washingtono valstybėje draudžiama rukti, o juo labiau dirbti paperosus (cigaretus). Pernai tenai legislatura tuos įstatus per balsus perleido ir patvirtino, o dabar viršiausias teismas apskelbė, kad tasai įstatas esąs konstitucijinis. Mat pav. Spokane vienas viršiausio teismo teisėjas tą įstatą pripažino per nekonstitucijinį, bet viršiausias teismas pasielgė priešingai. Taigi tenai draudžiama visiems dirbti, pardavinėti ir rukti paperosus. Tasai uždraudimas kvepia autokratizmu ir jisai tinkamas tik Rusijos biurokratams.

Konsulas nenori mokėti skolų. NEW YORK. Senor Gonsolo Picon Febres, Venezuelės generališkas konsulas, apskūstas Military Academy of Ossining, N. Y. už 450 dol., priklausančių minėtai Akademijai už mokymą konsulo dviejų sunų. Konsulas pasauktas teisman aiškino, jog jo asmuo, kaip konsulo, yra nepaliečiamas, dėlto pas jį niekas ir negali reikalauti skolų užmokėjimo. Mat konsulas seka savo prezidento Castro pėdomis.

Dovanos tarnaitėms. NEW YORK. Vokietės šeiminkės, kurios pas save už laiko tarnaites, turi savo draugiją, kurios valdyba andai išdailino ištikimoms tarnaitėms metines dovanas. Dovanos gavo tik tos, kurios vienoj ir toj pačioj vietoj išstarnavo du metus. Tarnaitės gavo auskarus, žiedus, laikrodėlius, bransoletas ir kitokius daiktus.

Prieš "nakties raitelius". UNION CITY, TENN. Miesto valdyba pas teismą reikalauja 300 "nakties raitelių" areštavimų, kurie labai daug papildė visokių šunųbių. Norima areštuoti tik 100 asmenų, bet ant kožno po tris atskyrus "varantus", o tai dėl to: už užnušimą advokato Rankin, už norėjimą nužudyti Taylorą ir už sunaikinimą kelių piliečių nuosavybės. Dvi trečdali kaltųjų jau randasi kalėjime.

Milžiniškas budžetas. NEW YORK. Šito miesto ateinantiems 1909 metams budžetas apskaitomas ant 175 milijonų dol. Šių metų budžetas buvo 143 milijonai, bet šita suma pasirodė maža. Su tokiu budžetu galima užlaikyti visą Austrijos viešpatystę. New Yorko politikieriai džiaugiasi su tokiu budžetu, nes ir jiems tų pinigų dalis teks.

Nužudė pačią. HAZLETON, PA. Policija ieško nekoko lenko Leopoldo Čepkaus, pasilaikančio žmo-

gaus, neseniai atvykusio iš Europos, kuris švinine dūda savo pačiai perskėlė kiaušį ir pastaroji ant vietos užmigo, pats gi nežinia į kur išdūmė. Kalbama, kad Čepkus buvo susinešęs su kokia tai našle, o kad pati jam tankiai už tai išmetinėjo, tatau jis jai ir atkeršijo. Policija negali jo surasti.

Uzdarys bažnyčias. NANTICOKE, PA. Difterijos epidemija šitame mieste siaučia ir gana apščiai ima sau aukas. Miesto vyriausybė, kad sulaikyti epidemiją, nusprendė neapribuotam laikui uždaryti mokyklas, bažnyčias ir kitas viešiasias vietas. Epidemija jau pasiekusi ir Wilkes-Barre miestą, kur serga daugiausia vaikai.

Nepaprastos laizybos. WATERBURY, CONN. Nekoksai James Termer pralošęs laizybas už Bryana, privales per šešis mėnesius su pančekom apsiavęs miegoti, taipgi prikabinė vieną savo bičiulių susitaikinti su uoše. Pagalios kitą savo bičiulį privers pabučiuoti pirmas sutiktas septynes merginas, trečiągi turės prikabinėti keturias naktis pernakvoti paprastame tvarte.

Plėšikas vienuolyne. SAN JOSE, CAL. Plėšikas ir valkata George Carter nežinomu būdu perlpio aukštą mūro sieną vienuolyno Notre Dame ir emė viduj šeimininkauti. Vienuolės labai persigando, pamačiusios nekvieštą svečią. Per telefoną pasaukta pagalba. Teisme priepažino esąs kaltu ir nubaustas trimis mėnesiais kalėjiman.

Gyvų šventuoju. NEW YORK. Metodistų tikėjimas šiame laike turi savo du gyvų šventuoju, o aniem yra John D. Rockefeller ir Andrew Carnegie, žibalo ir plieno karaliu. Tuodu piniginiu potentatu tankiai metodistų maldnamiams duoda milžiniškas aukas, taigi jiedu ir garbinamu tos sektos pasekėjais. Kitos sektos taipgi metodistus už tai išjuokia, bet kas kam galvoje su tuo garbinimu, bile tik pingas eina apščiai. Tikėjimo spekuliantų Amerika prisikimšus.

Garlaisvis nugrimzdė. SAN FRANCISCO, CAL. Vietinias uostas neseniai užsuko iš Rotterdamo atplaukęs Anglijos keleiviškas garlaisvis "California", kuris iš eilės padarė 198 kelionę šen ir ten per okeaną. Garlaisvio kapitanas pasakoja, kad artį Chile susidaužęs juroje Anglijos taipgi garlaisvis "Palgrave" ir tuojaus nugrimzdęs. Įgula išgelbėta.

Ateivių skaitlius didinasi. NEW YORK. Prekybos ir darbo sekretorius Straus andai aplankė Ellis Island, kur priimami ir peržiuruomi Europos ateiviai. Sekretorius padėjo salos viršininkui už visokius butų pataisymus, o paskui išsireiškė, jog Europos ateivių skaitlius vėl pasidaužins, kadangi busią geresni laikai. Ateivių vilnis atsisuks vėl į Ameriką.

Bryan pasiuntė telegramą LINCOLN, NEBR. Bryan, nepaisant į savo nepasisekimą per paskutinius rinkimus, tečiaus Taftui andai pasiuntė telegramą sekančio turinio: "Priimk tamsta gilios širdies velijimus; o kad tamstos administracija būtų apvainikuota pasisekimais. W. J. Bryan". Taftas Bryanui padėjo.

Bryan sako, kad demokratų partija kitais metais busianti stipresnė ir turėsianti geres-

nus pasisekimus už šių metų kampaniją.

Naujos penkdolerinės. WASHINGTON, D. C. Federališkosose pinigų kalvėse Philadelphiaje, San Francisco ir Denver andai pradėta kalti naujas aukso penkdolerines, kurios nebus panašios į senasias. Ant monetų bus parašai "In God we Trust".

Republikonų partija. WASHINGTON, D. C. Busime kongrese republikonai turės 42 balsu viršaus, kadangi kongresmanų išrinkta: republikonų 217 ir demokratų 175. Cannon, matomai, vėl bus išrinktas "spykeriu".

Tafto apkultas. NEW ORLEANS, LA. Šaltgeležis Charles C. Doble Tafto sumuštas, kuomet juodu kaipo vaiku mokykloje draugė mokinosi, andai naujai išrinktam prezidentui ir mokyklos draugui išsiuntė telegramą su pasveikinimu ir priminė jaunų dienų atsitikimą. Taft telegramu jam padėjo už pasveikinimą.

Darbas ir pramonė. Washington, D. C. Išrinkus naują prezidentą Taftą, Kovo 4 dieną 1909 metais, krašte visoks nusitikėjimas ir santikiai su darbiais gerinasi beveik kasdieną. Tuojaus po rinkimų atidaryta daug dirbtuvių, o po Naujųjų Metų gerbuvis eis naujomis vėžomis. Ir taip:

Įvairių kompanijų akcijos tuojaus paško ant kainos ir gana aukštai; gildijoje udeji-mas milžiniškas.

Plieno kompanija Alabamijoje po Tafto išrinkimu tuojaus į 24 val. pardavė 50.000 tonų geležies; pirmiau per du mėnesius neturėjo jokių apsteliavimų.

Tiltų dirbtuvėse pradėta padvigubintas darbas. Kompanijos gavo užsakymus ant 50.000 tonų plieno tiltų ir namų statymui New Yorke.

Gelžkelių valdybos rengiasi paleisti gelžkelių varstotus, kadangi visur reikalaujama daugybės vagonų.

Chicagos departamentališkų sankrovų pirkliai rengia užsteliavimus ant įvairių prekių. Dirbtuvių savininkai džiaugiasi, kad jiems bus geras pelnas.

New Yorke pirkliai po išrinkimu prezidento Taft tuojaus užmokėjo 1.077.040 dol. vieno muto už importuotas prekes, neskaitant išlaidų ant amerikoniškų prekių.

Dirbtuvės The Elmira Heights Rolling Mill, arti Elmira, N. Y. du metus tuščiomis stovėjo, o dabar pradėta darbai ir tuostaciai darbininkų gaus darbus.

Jersey City, N. J. Medvilnės dirbtuvėse pradėta darbai su visiu smarkumu. Tenai nuo Balandžio labai silpnai dirbta.

Rhode Island. Siulų dirbtuvėje pradėta dirbti pilnos valandos ir dirba 2.500 darbininkų. Prieš rinkimus nei pusė darbininkų tenai nedirbo.

Boston, Mass. Prasidėjo darbai garvežių dirbtuvėje. 1.800 mechanikų ir šiaip jau darbininkų gavo darbus.

Pittsburge, Homestead'e Braddock'e ir Carnegie tomis dienomis plieno dirbtuvės bus paleistos, kur gaus darba į 20.000 darbininkų.

Panašios žinios gana linksmos pareina ir iš Beaver Falls, Pa., kur pradėta darbai dirbtuvėje piukly, kirvių, ašiš ir tt. Ir iš kitur tas pat rašoma.

O kad nors sykj prisiartinų geresnieji laikai, nes bedarbių ne vienam ligi gyvam kauli daėdė.

Moterų kova už lygias teises.

(Tasa).

ju. Čia tai apsiereiskia vyro tėvo viešpatavimas ant savo vaiko dukters. Su tokiais atsitikimais sutinkame neretai ir po šiai diena, ypatingai kaimiečių tarpe. Tėvas užiman, kad toks bei toks liktų jo svainiu ir nieko negelbsti vargšes-mergaitės spyrimais arba paslėptos motinos ašaros ar nedraus užsistojimas. Tūkiaus tokiosios jų atsiti ki muose ir nesispiria, bet su bausiausia audra krutineje, ramiai pildo tėvo valią. Ji nuo mažens, net gal tiesiog gaivališka seka jo norus. Tik labai retai kuri pasipriešina ir nepasiduoda, bet ir tuomet ji labiausia nukentėjusi, nes arba tėvas išvaro iš namų už nepildymą jo norų, arba jei ji ten ir pasilieka, gyvenimas jos tampa tiesiog nepakeliamu.

Daug baisesniu vienok yra moteriškės kaip žmonos motinos padėjimas. Baisus ir nepakeliamas yra vyro girtuoklio, vyro ištvirkėlio smugiai, sunkųs pančiai varžantį papročiais — įstatymais, o čia dar gi viskas prieš ją, ypatingai gamta, kuri uždėjo ant jos vieną iš sunkiausių savo reikalavimų — vaikų gimdymą ir auklėjimą.

Nevena gal bėgtų nuo tų smugių, nevena mokėtų sulaužyti papročius-įstatymus bet — kur draug su mažyčiais vaikais, kai juos išpenės, išauklės, o palikti juos ten, kurio pareiga jais rūpintis, neleidžia didžiausis jausmų jausmas — meilė motinos. Ir dėl to jai jausmo kenčia smugiai ir kuniškai ir dvasiškai, mokia savęs išsižadėti dėl tų, kuriuos neapsakomose kančiose gimdė ir penėjo.

Dėlko gi ne pasiskundžia, paklaus gal ne vienas? — Bet kam? ir ką laimės? Valstybės įstatymai, kurio švertai neva vardan piliečių gerovės, visai užmiršo arba nei nenorėjo piliečių eilėse suprasti ir moterį. Įstatymai jos nei kiek neapdraudžia, ten apie moterį tik tiek minima, kad ją galima nubausti kaip politiškią praskaltėle (§ 99) arba pasileidėle, įtraukiant po policijos priežura. Net ir tada kada jai pasiskundus vyras liks kaltu ir priverstas bus išmokėti jos ir vaikų pragyvenimui vieną trečdalį uždarbio jį vis gi nieko nelaimės. Sakysime, mėnesinis vyro uždarbis — 30 rb., tada jai atsieitų tas mėnuo po 10 rb., — ar gi gali ji už tuos pinigus pramaitinti nors vieną vaiką ir save, o jei dar jį 3—4?..

Štai svarbiausios klutis, kurios, kartą į vargą įpuolusiai moteriškai, nebeduoda išnauro atsistoti, išsinerinti iš neapkenčiamoj žmogaus jėgoms.

Tegul tik pamėgina, kuri nors tų nelaimingų pagėgti nuo girtuoklio vyro smugių, išėiti iš jo namų. Pirstais ir žodžiais nubadys ją žmonės, tie kurie vakar dar jos galėjėsi, ypač tos kaimynės, kurioms gal nei kiek nelenviau vyro namuose.

Tiesa, tokių atsitikimų gan greit ir nėra, ypač kaimiečių tarpe. Amžiai išauklo to pažiūrą, kad moteriškė menkesnė, silpnesnė ir blogesnė už vyrą ir toji pažiūra udejo ant jos savo sunkią leteną ir laiko kietai prispaudusi. Mų-

sų moteris ypač kaimietės, taip ir žiuri į vyrus kaip į savo valdovus, kurių jos turi klausyti ir prieš juos lenkties. bažnyčioje.

Yra šalys ir tautos, kur moteriškai daug sunkesnis uždėdamas jungas nei pas mus. Juo mažiau apšvietusi šalis, juo labiau persekiojama ten moteriškė. Taip, Naujosios Zelandijos moters neturi teises paleisti to valgio, kurs skiriamas vyrui, tėvui, sunui. Naujoj Kaledonijoj moteriškė sutikus ant vieškio vyrišką, turi nueiti į šalį ir taip stovėti, kolie jis praeis. Moterims Kazkijos salų nevalia valgyt kai kurių valgių kaip va: kiau-lienos, paukštienos ir kokosinių riešutų. Kynietės neturi tiesos drauge su vyras valgyti. Daug dar galima būtų priskaityti panašių neapmonių.

Pas mus dedasi kur kas geriau, bet vistik sutinkame kad ir tokus atsitikimus. Išleidžiant dukterį už vyro, motina mažai čia turi sprendžiamoj balso, atsibuna viskas taip, kaip nori tėvas. Rusijos Azijoje yra tauta, kur žmonos nevalia ištarti vardas jų vyrų: kreipdamos į juos vadina "viešpate". Teko man, ir mūsų krašte matyti šeimynas, iš senesniųjų, kur žmona tarija į vyrą Tamsta — girdeju nuo senutės auklės, buk tai senovėje visur Lietuvoje toks paprotys buvęs.

Kaipio pilietė, moteriškė neturi jokio balso valstybės gyvenime. Ji negali spręsti savo valsčiaus reikalų, negali liuosai sulig savo norų valdyti sąjvo turtais, neturi teisės prielygtis su broliais dalies. Kol moteriškė neįstėkėjusi, jos turtas valdo tėvas, o jei jo nėra — globėjai. Išėjus už vyro, šis yra jos turtų valdytoju.

Suvalkų gub. merginos gali likti savininkėmis tėvų ukio, nes ten tėvas užrašo ją tam išvaiku, kuriam jis nori; ten įstatai tą leidžia. Kas kita Kauno gub. Čia visas tėvo turtas pereina ant vyresniojo sunaus, išmokant likusiems vaikams tam tikrą dalį. Dukterims skiriama tik 14-ta turtų dalis, bet ir tą jai broliš išmoka tik tada, kuomet ji išteka už vyro, kitaip, jei ji nenori tarnauti, prisieina be algos dirbti pas brolių vienodai su tarnaitėmis.

Čia tai, trumpai kalbant, pilietiškos moterų nelygybės. Pažvelgime dar į moterę darbininkę ir ten tų nelygybių šaknis paliesime.

Paprasta žiūrėti į moteriškę, kaip į sutvėrimą silpnesnį už vyrą, užtat jai pavedamas neva tai lengvesnis darbas, o sulig to ir užmokėsnis. mažesnis. Ar taip ištikrųjų kada-nors buvo, nerišiu to klausimo, pažiūrėsiu ir sulygsinasi tiesiok tą darbą, kurį šiandien moteriškė dirba. Imkime, darbymetį ant kaimo — samdytas vyras piauja visą dieną rugius ir ima už tą darbą po 35 kap. per dieną; moteriškė tiek pat laiko riša rugius ir ima tik 25 kap. Kiemo kažin darbas sunkesnis ar lengvesnis? Mieste — tarnauja mergina už virėją ir ima nuo 5 — 8 rb. į mėnesį daugiausiai, tuose-pat namuose tarnas, kurs kambarius valo ir duris atidarinėja, 10 — 12 rb., bet jaigu butų jo vietoj kambarinė, imtų už tą patį darbą tik nuo 5 ligi 8 rb. Arba vėl, skalbėja plauja skalbinius ir už visą dieną gauna 40 — 50 k., vyriškas pasamdytas išvalyti kiemą bei darbą ima po 60 k. — dėlko? — jei ten vyrą ir toji pažiūra udejo ant jos savo sunkią leteną ir laiko kietai prispaudusi. Mų-

(Toliau bus).

"KATALIKAS"

Išleina kas Ketvergas. Prenumerata kaštuoja.

Amerike, Kanade ir Meksike metams... \$2.00 pusei metų... \$1.00 Europoje, Lietuvoje ir kituose kraštuose metams... \$2.50 pusei metų... \$1.50

Dovanos. Kas užmoka prenumeratą už du mėnesius, gaus dovanų mūsų spaudos knygų vertės 50 centų, o ant naujų metų puikų sieninį lietuvišką kalendorių. Dovanas siunčiame savo lėšomis.

Adreso permaina. Kas persikelia kiton vieton, tegul mums praneša savo adresą, paduodant sykiu seną ir naują adresą. Adreso permaina nieko nekąstuoja. Kas negauna reguliarišką laikraštį, taipgi tegul mums duoda žinią, o mes pasistengsime visokią klaidą pataisyti, nes mes norime savo skaitytojus užgąndinti.

Kaip siųsti pinigūs. Geriausia pinigūs už laikraštį ir už kitokius daiktus siųsti krasos "Money Order'iais", arba registruotame laiške, visuomet sekančiu antrašu: John M. Tananevics, 3244 So. Morgan str., Chicago, Ill. Mažesnes pinigų sumas galima siųsti krasos ženkleliais, tik nereikia ženklelių prie laiško priklijuoti. Išpirkus "Money Order'į", galima be jokio pavojaus siųsti paprastame laiške. Kas siunčia smulkinius sidabrinus pinigūs, tegul juos apvynioja popera, nes neapvynioti gali perplėsti kopertą ir išpulti. Daugumas siunčia pinigūs paprastame laiške, bet toksai siuntimas yra pavojingas, nes laiškas eidamas per rankas kartais gali prazūti arba užsimeti. Taigi siunčiant grynus pinigūs visada reikia laišką registruoti. Registruojimas kaštuoja tikiai 10 centų, bet užtat siunčia meiji pinigai negali prazūti.

Korespondencijos. Nuosirdžiai meldžiama mūsų skaitytojų pranešinėti mums visokių atsitikimus iš lietuvių gyvenimo, o mes viską laikraštį sunaudosime. Žinoma, tikiai reikia žinias rašyti teisingas, nerašyti jokių ypatingų užpildinėjimų, nes visokie ypatingi raštai visuomenės neapina ir pagimdo nebreikalingus vaidus. Redakcija gali korespondencijas trumpinti pagal savo norą.

Skaitytojų balsai. Kiek vienas skaitytojas turi pilną teisę per "Kataliką" visuomenės reikaluose atsiliepti, tik atsilieptimui (straipsniai) kad nebūtų privatiniai arba partijiniai. Taigi skaitytojai gali visokias žinias pataisyti, jaigu butų kas iškur klaidingą pranešimą. Priegtam "Kataliko" redakcija už korespondencijas ir apgarsinimus neatsako.

Mūsų taisyklės. "Katalikas" netar nauja jokia partijai, bet dirba tikiai visuomenės labui — yra laikraštis lietuvių apšvietos ir visokios jų gerovės. Mūsų ženklas: Vox Dei — vox populi.

Apgarsinimai. Smulkieji apgarsinimai, kaip tai patiekojimai, pardavimai bent kokiu daiktu arba pirkimai, "Katalike" garsinami už vieną syki 50c, už du 75c, ir už 3 — \$1.00. Už daugesnių sykių reikia susižinoti su redakcija.

Knygų katalogus ir "Kataliką" ant pažiuos, pareikalavus siunčiame veltui. Visus laiškus ir pinigūs meldžiama siųsti šituo adresu: JOHN M. TANANEVICZE, 3244 So. Morgan St., Chicago, Ill

Savaitinis Kalendorius

Lapkritys 1908 12 k. Martyno pop. kank. 13 p. Stanislovo Kostkos. 14 s. Klemenso kank. 15 N. Gertrudos panos. 16 p. Edmundo vysk. 17 u. Gregoriaus Sal. 18 s. Pašvent. bažn. Rymo.

REDAKCIJOS PATEMUMAJAI.

"Tėvynės" redaktorius V. S. Jokubynas kviečia Amerikos lietuvius įkurti "Raštininkų šelpimo fondą". Girdi, šelpkime suvargusius raštininkus! Ir da kokius raštininkus? Na gi "Kirpikų" autorių, Jo varą ir kitus. Raštininkus šelpti — tai tautos priderystė, bet tik jau ne tokius, kokius p. Jokubynas atranda gabiau siais ir, kurie tarp luomų sėja neapykantą, kurie laikosi partvyiškumo,

"Garsi" Plymoutho lietuvi daktarė Johanna Želvienė, kaip rašo "Vien. L.", andai Wilkes-Barre'ų court'e galutinai gavus su savo vyru Nikodemu Želviu persikyrimą... Puikus lietuviškas moterims pavyzdys, o juk d-rė Želvienė pilna pažangumo ("V. Ž").

J. Karalius (turbut iš Philadelphia, Pa.) per "Žv." rašo "atsiliepimą" turbut į S.L.R.K.A. sąnarius, kuriame aiškiai pažymėta, kad čekiečiai protestuodami prieš kun. Kudirką ir kun. Miluką esą per sekiojanti šv. Bažnyčią. Puikus išmislas. J. Karalius tuo du Susivienijimo autokratu norėtų pridengti šv. Bažnyčią ir padaryti juodu nepaliečiamu.

Tuotarpu kun. Kudirkos ir kun. Miluko šalininkai Susivienijime mažinasi. Pasiziūrėkime bent kiek jau tilpę "Katalike" protestų ir šiaip jau visokių raštų Susivienijimo reikaluose! O kas juos rašo? Tie patys išbudę žmonės, geri katalikai ir lietuviai. Jie mato, kad jau pakanka vilkti sunkus jungas ir leisti sau skriausties.

Wilkes-Barre'uose andai atsibuvo S. L. A. nepaprastas seimas. Seimo svarbiausiu dalyku buvo pataisymas Susiv. "charterio", paskui prezidento Bagočiaus "rezignavimas" ir antgalo kitų bėgančių dalykų apsarvystymas. Bagočiaus "rezignavimas" del to, kad jį apskūstas valdžios teisman už išsiėmimą dusyk pirmųjų pilietišku poperų.

Seimas tečiaus neapsiėjęs ir be triukšmo apkalbant pinigiskus dalykus. Mat prastai su organo leidimu šeiminių kaujama. Duota pipirų administratoriui ir redaktoriui. Dabartinis "Tėvynės" redaktorius, esą, tikęs tik malkas kapoti, laikraštis į metus nevertas 15c, ir t. t. Visur visko yra ir visiems negalima įtikti.

Naujasai Vilniaus vyskupijos valdytojas, kun. kanauninkas Michalkevičius pradėjo savo valdymą su pagirtinu sumanymu. Geizdamas panakinti tarp Vilniaus lenkų ir lietuvių nesutikimus ir kad visi Vilniaus katalikai naudoties sau priderančiomis teisėmis bažnyčiose, įsakė kunigams lietuviams visose miesto parapijū bažnyčiose Lapkričio 15 d. surašyti tuos visus,

kurie bus tą dieną bažnyčioje sakant lietuvišką pamokslą. Tokiu budu bus sužinota, kiek kurioj parapijoje maždaug esama lietuvių, ir pri kurios bažnyčios atsiras užtenkamas lietuvių skaičius, ten ir bus įvestos lietuviškos pamaldos. Šitame numer. talpina mes Vilniaus vyskup. valdytojo įsakymą.

William Howard Taft.

Sekančiu Junktinių Amerikos Valstybių prezidentu, pagal piliečių ištarmę, išrinktas dabartinio prezidento Roosevelto bičiulis ir draugas William Howard Taft.

Amerikos Valstybių piliečiai tatau privalo džiaugties tokiu rinkimu rezultatu ir su viltimi žiūrėti į ateitį, kadangi ne tik krašto viriausioji valdvietė teko gerosen rankosen, bet ir pačian kongresan papuoled diduma republikonų. Dabar republikonų partija darbuoties su reformomis, kokias savo rinkimų programe buvo pažadėję.

Per paskutinius rinkimus pasirodė, kad demokratų partija jau atgyvenusi savo laiką ir jau rengiasi graban. Demokratai, o ypač anų galva Bryan, turėjo labai puikias teorijas ir pažadėjimus, bet piliečiai vistiek nesidavė apsigauti. Pažadėjimai pas tuos ponus vistiek lieka pažadėjimas, o teorijos visai niekad neišbandytos. Su republikonais yra kas kita. Per išstius 12 metų jų viešpatavimo Amerikos darbininkai džiaugėsi gerbuviu. Tik pastarieji metai padimidė krizį, bet republikonai už jį visai neatsako. Tame dalyke kalti kapitalistai. Jie su tuo savo kriziu geidė situose rinkimuose užkenkti republikonams, geidė išpildomam jon valdybon patraukti demokratą, kuriam viešpataujant darbininkai butų buvę da labiau persekiojami. Bet kuomet dabar kapitalistams tasai "trikas" neusisėkė, jie privalės vel atidaryti dirbtuves ir darbininkams per sekančius keturius metus užtikrintas gerbuvis.

Taigi demokratai su savo pasižadėjimais paliko užpakalyj ir vargiai jau jie atsigaivys. Bryan per 12 metų suko galvą palikti viršausia Junktinių Valstybių galva, bet jam neusisėkė. Nelamingas jisai toje kampanijoje.

Taft yra rimtas ir įžymus vyras, garsus diplomatas. Jau prie McKinley jisai turėjo užėmęs valdvietėse aukštas vietas. Jisai buvo Philipinų salų gubernatorium, paskui salos Kubos gubernatorium; jisai prie Panamos perkasu suorganizavo visokį darbą, atidarė pirmą Philipinų kongresą, ant galo su speciališku tikslu aplankė Japoniją ir Rusiją.

Kadangi Tafto įžymus darbai Amerikos piliečiams buvo žinomi senai, tatau ir nestebėtina, kad jis išrinktas businu prezidentu. Su tais rinkimais taigi piliečiai gali but išdidūs. Zalia Meta.

Vilniaus vyskupijos valdytojo įsakymas.

Šventojo Tėvo Pijaus X valia ir paskyrimu kun. kanauninkas Kazimieras Mykalojus Michalkevičius, atvažiavęs Vilniun, kaip Apaštališkasis administratorius, valdyti Vilniaus vyskupijos, budamas gi vyras pilnas katalikiškosios dvasios, liepančios mylėti savo ganomąsias avis ir rupintis jų dušių reikalais, patyrė,

jog Vilniaus vyskupijoje tarp katalikų yra sukeltas nesutikimas dėl kalbos vartojimo bažnyčioje, laikant pamaldas. Vieni, kurie vadinasi save lenkais, skundžiasi ant lietuvių, kad, esą lietuviai išveją iš bažnyčios lenkų kalbą, kiti gi, kurie save lietuviais laikosi, vėl skundžiasi ant lenkų, kad lenkai neužleidžia lietuviams bažnyčioje saviškai melsties. Jo Malonybė kun. Administratorius, geidžiantis panaikinti tuos tarp lenkų ir lietuvių nesutikimus ir sutaikinti, kad jie gyventų meilėje ir vienybėje, kaip vienos Motinos Bažnyčios vaikai, kad kiekvienas iš jų naudotųs sau priderančiomis iš teisybės šiais bažnyčioje, — paliepa visiems dvasiškiešiams atminti apie pridermę aprupinimo savo ganomųjų avių prigimtąją jų kalbą.

Teisingąjį ir šventąjį šį darbą pradeda vykinti nuo sutvarkymo lietuvių padėjimo pačiame Vilniuje, paliepdamas miesto klebonams ateinantį sekmadienį, tai yra 12 Spalių mėn. dieną apskelbti per sumą iš sakyklių, kad per ateinančius tris sekmadenius, tai yra Spalių 19 ir 26 d. ir Lapkričio 2 d. bus laikomos mišios rytą 9 valandai išmus, po mišijų gi bus sakoma lietuviškai pamokslas Katedroje šv. Mykalojaus ir visose miesto parapijose bažnyčiose, o trečią sekmadienį, t. y. Lapkričio 2 d., kunigas, patibaigęs sakyti pamokslą, patišrašins zakristijoje tuos visus, kurie bus per tą pamokslą, pažymėdamas kiekvieno užrašytojo netiktai vardą ir pavardę, bet ir jo šeimyninį padėjimą, amžių ir adresą; užrašymas ir kalba su užinte resuotais turi buti lietuviškai atliekami.

Tas užrašinėjimas bus atliekamas vieną ir tą pačią valandą visose minėtose bažnyčiose, kad tokiu budu susekus ir tikrą, maž daug, Vilniaus lietuvių skaičių, kuriuo galima butų remties, įvedant lietuvių kalbą miesto bažnyčiose. Prie kurios bažnyčios atsiras užtenkamas skaičius lietuvių, ten ir bus įvestos lietuviškos pamaldos.

Paskirti yra ir pamokslininkai tose bažnyčiose: Katedroje — kun. Brazys, šv. Jono bažn. — kun. Janusevičius, Dominikonų — kun. Račkauskas, Aušros Vartų — kun. Aborovičius, šv. Jokubo — kun. Liegus, šv. Rapolo — kun. Vaitekunas, Bernardinų — kun. Labokas, Visų Šventųjų — kun. Kraujelis, šv. Petro — kun. Maliukevičius, šv. Mykalojaus — kun. Kukta.

Esu įgaliotas šį įsakymą apskelbti. Prašau kitus laikraščius perspaudinti. Kun. Kukta.

Kokią sėklą sėja, tokius vaisius renka.

Perėjo triukšmingi rinkimai ir ponas Debs liko ant toliaus kandidatu į prezidentus, noriats bėdinems darbininkams tokiuose praštuose laikuose gana daug kaštavo tasai garsus "Raudonasis Traukinys", vienok nieko negelbėjo. Chicago's dienraštis "Tribune" iš Lapkričio 4-tos dienos paduoda skaitlines, kad Debs 1904 metais Chicago's mieste gavęs 45.929 balsus, šiemet gi, 1908 metais, 14.942 balsu. Minėtas laikraštis kaltina socialistus už puolimą jų balsų Chicagoje prastus jų agitatorius, kas iš dalies ir yra gryna teisybė. Tik trumpai dirstelėjus į lietuviškus tos rūšies agitatorius, daug gelbėjo Ba-

gočiaus rezignacija, nes daugumas lietuvių socialistų taja rezignacija pasipiktino, sakydami: gal visi tokie socialistai. Išpradžių Bagočius skverbėsi kaip gyvunas žydo skrandan ir išbuvęs porą mėnesių pabėgo. Vėlei jaigu nori šaukk seimą ir rinkk kitą. Galėjo but taip ir su Debs'u, taip kaip su šventuoju Bagočium (tokį vardą jam suteikia Brooklyn korespondentas per "V. L." No. 44).

Toliaus gana daug lietuvių balsu atstumė enatlyvojo Žagaros kalba, laikyta Lapkričio 3 dieną p. Radavičiaus svetainėje. Jisai savo kalboje išpradžių pilnais artymo meilės žodžiais liepė visų kraštų darbininkams vienyties, nurodė į socialistų programą, kur kas trečias žodis buvo girdima iš jo lupų meilė, brolybė, lygybė ir t. t. Bet kalbant jam apie balsavimus per rinkimus, vientautį p. J. Elijošų išvardino lenkų ir pagalios net žydu ir liepė klausytojams šalinties nuo p. J. Elijošiaus, neduotų už jį jokio balso per rinkimus. Girdi, jisai esąs be mokslo, nemokąs net nosies nusišluostyti, o jau valdininkaukaj. Girdi, esą tarp mūsų gabesnių lietuvių, tečiaus į valdvietes nesiskverbija.

Tokia kalba daug labai patiens socialistams užkenkė. Čia pasirodo, kad kas kitas yra kitiems įkalbėti artimo meilė, o kas kitas pačiam laikyti savo širdyje kodidžiausią neapykantą prie artymo, nes p. Elijošius juk jau-gi artimesnis už ten kokį žydą, ar vokiečių.

Taigi enatlyvasai Žagaras tikrai pasirodė su Milukiška ja meile. Juk ir kun. Milukas kasdieną gal kalbą: "Mylėsi savo artymą kaip pats save", o nepatinkamas sau ypatais spenduoja iš S.L.R.K.A.

Antgalo tie patys socialistų vadai kitiems nuolatos skelbia lygybę, brolybę ir meilę, o tarp savęs kaip katės maišė nesutinka. Enatlyvasis Žagaras su neklaidinguoju Sirvydu iš visos socialyistiskos meilės neapkenčia šventojo Bagočiaus su teisinguoju Baltrušaičiu, šventasis gi Bagočius su teisinguoju Baltrušaičiu dėl lygybės, meilės ir brolybės neapkenčia enatlyvojo Žagaros su neklaidinguoju Sirvydu.

Užtat gi laikraštis "Tribune" ir turi teisybę rašydamas, kad silpna agitacija nupuldė Debs'o balsus rinkimuose. Mat kokią jie sėklą sėja, tokius paskui sau ir vaisius renka.

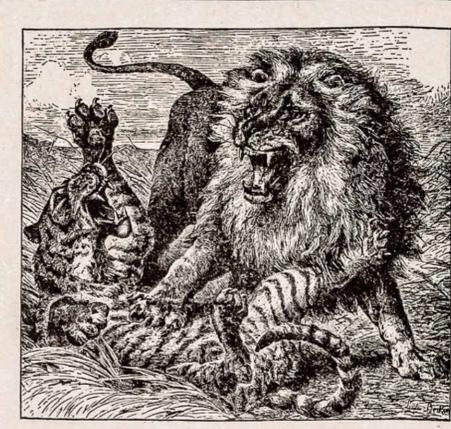
Su socialistiška meile Ex-socialistas, 852—83.

Bosnija ir Gercogovina.

Paskutiniu laiku, ypač nuo to laiko, kaip Turkija atgavo konstituciją, Europos valstybės pradėjo rupintis, kaip čia dabar bus su Bosnija ir Gercogovina.

Bosnija ir Gercogovina yra tai Turkijos provincijos. Ligi 1483 metų Bosnija ir Gercogovina buvo visai savstovė valstybės, nors nei milijono žmonių jose nėra. Gyventojai jose daugiausiai serbai ir chorvatų, turkų gi jose visai nedaug, vos apie 80—90 tūkstančių žmonių. 1483-iais metais Turkija užkariavo Bosniją ir Gercogoviną ir prisivienijo jas kaip provincijas.

Turkija ligi 1878 metų valdė ne tik Bosniją ir Gercogoviną, bet taip pat Serbiją, Rumuniją ir Bulgariją, žodžiu — valdė ji beveik visą Balkanų pussalį. Ant Balkanų pussalio gyvena keletas milijonų slavų krikščionių. Turakai vi-

Liutas.

Liutas labai panašus į mūsų katę, tiktai daug didesnis ir stipresnis, už ją. Dėl savo puikios išvaizdos ir milžiniškų jėgų jis pramintas žvėrių karaliumi. Didybę jam suteikia labiausia tankūs karčiai, kuriais apaugęs sprandas ir pilšys. Liuto jėgos yra nepaprastos: jis įsikandęs poros metų jautį, persoka per sieksnio augštumos tvorą. Baisus liuto kauksmas išgąsdina ir didžiausius miškius—žvėris. Ilgio liutas turi apie sieksnį ir aukščio maž—ką daugiau kaip mastą. Jo kunas apaugęs trumpučiais, švelnais, gelsvos spalvos plaukais. Karčiai taip—pat gelsvi. Pataitė karčių neturi. Liutas minta gyvulių mėsa, kuriuos naktimis gauda. Medžioti liutus yra labai pavojinga, nes liutas niekuomet nebėga nuo savo priešo, o da—gi suzeistas šoka ant medėjo.

sokias budais persekiojo juos. Tuomet užskriaudžiamuosius užstojo Rusija ir dėlei to 1877 metais kilo karas Rusijos su Turkija. Rusija tą karą laimėjo ir išliuosavo daugumą krikščionių iš po Turkijos jungo.

Po minėtojo karo Turkijos valdžioje pasiliko vien tiktai tikroji Turkija, į kurią įeina Makedonija, kur gyvena daug krikščionių (serbų, bulgarų ir graikų), ir taip—pat provincijos — Bosnija ir Gercogovina.

Bet ir šiais, likusiais Turkijos valdžioje, krikščionimis pasirupino Rusija ir Austro-Vengrija, paimdamos juos į savo globą. Kaip jos globė Makedonijos krikščionis, nėra ko čia aiškinti, tik tiek galbama pasakyti, kad dėlei jų globos Makedonijos krikščionys vistiek buvo be globos: turkai juos persekiojo po senovei.

Bosnijos ir Gercogovinos krikščionis po Turkijos karo su Rusija paėmė savo globon viena Austro-Vengrija, kuri 1878 metais užėmė savo karumene tasiąs provincijas ir jas ligišiol tebevaldo.

Taigi dabar išleina taip, kad Bosnija ir Gercogovina yra tai Turkijos provincijos, bet nuo 1878 metų valdo jasias Austro-Vengrija ir skaito tās provincijas savomis.

Kol Turkijoje nebuvo konstitucijos, kol viešpatavo tenai serbai tvarka, kol Turkijoje buvo suirutė, Austro-Vengrija ramiai galėjo valdyti tās provincijas, nes žinojo, kad Turkija ant tiek yra silpna, kad nereikalavus sugrąžinti. Bet dabar, kuomet Turkijoje virto konstitucijos valdžia, pilnai galima tikėties, kad Turkija pareikalavus iš Austro-Vengrijos sugrąžinti tai Bosniją ir Gercogoviną, kadangi tos provincijos istikrųjų yra Turkijos, Austro-Vengrija gi tik jas užgrėbusi.

Suprato gerai tās Austro-Vengrija ir pabugo. Gaila jau, zinoma, atiduoti geruoju Turkijai tās provincijas, kurias ji jau 30 metų valdo. Todėl ji dabar nori visai tās provincijas privienyti prie savo valstybės. Ji žino, kad dabar patogiausias yra tam dalykui laikas. Dabartiniu laiku Turkija yra dar silpna, nes dar nesuspėjo susitvarkyti. Bet priešais metais, kiti, sustiprėję Turkija ir tuomet Austro-Vengrijai sunku bus su ja kovoti. Taigi Austro Vengrija

Labai daug pikto pasaulij užgema iš to, kad negalima numalsinti prisisotinusiu bado.

Kas ilgai mąsto, tasai mažai veikia.

Darbdaviai greičiau suteikia darbą vedusiems vyriškiems. Žinoma, nes įpratę klausyti.

Vertical text on the far right edge of the page, partially cut off.

S. L. R. K. A. Reikaluose.

Paaishkinimas.

„Žvaigždės“ 45-tame numeryje aštriai užsipulta ant P. Branduko (P. Tumasonies), buk jį parašęs Vabalo „atsišaukimą“, kuris tilpęs „Katalike“ (No. 44) ir „Žvaigždėje“ (45). Norints tas dalykas manęs, žemiau pasirašiusiojo, neapeina, nes aš kaip notaras paliudijau ne Vabalo „atsišaukimo“ turinį, kas notarams nepriklauso, bet Vabalo rankos parašos tikrumą, tečiaus matydama „Žvaigždėje“ tokią viešą melagystę ir ant nekalto asmens užspūdinėjimą, turiu pažymėti štai ką: M. Vabalui „atsišaukimą“ su mano (notaro) paliudijimu parašė ne P. Brandukas, ar kitas, bet Jonas Montvila, kas buvo atlikta mano ofise ir mano aktyse. Bet kas tame „atsišaukime“ buvo rašyta, tai man ne galvoje, tik paliudijau, kaip nuo notaro reikalaujama, locna M. Vabalo rankos parašą.

Tai gi pasirodo, kad „Žv.“ neištyrus dalykų, tarp žmonių sėja tik nesutikimus, svetimą rankos raštą antmeta kitam žmogui. Tas labai nepadoru. Aš kaip S.L.R.K.A. pilnas sąnarys, prašyčiau, kad „Žv.“ artimiausiam numeryje tas nesąmonės atitaisytų, kadangi iš to gali kilti didesni nesusi pratimai.

S. A. Pilackas.

„Žvaigždės“ melai.

Kadaisia nutėmijome, kad „Žvaigždės“ redakcijoje jau atsitikę kas blogo ir negeisti. Sakėme, kad „Žvaigždės“ redakcija išmalta kaip žydo ratai. Sakėme, kad kun. Milukas su Co. meluoja, rašydama savo organe buk tik vieno „Kataliko“ rašomi prieš jį protestai ir buk tik vienas „Katalikas“ išmislinėjęs ant jo nebutybes. Sakėme ne syki, idant kun. Milukas su Co. akyliu paskaitytų „Katalike“ tilpusius protestus ir pažiūrėtų, kas po tais protestais pasirošo. Bet ne! Jiems tik „Katalikas“ ir „Katalikas“, o apie pasirašiusius po protestais ne galvoje. Tai gi ir neapsirikome sakydami, kad „Žvaigždės“ redakcijoje jiems jau iš tos baimės net akis apvilko, ką aiškiai gali paliudyti jų pliauškimai ant „Kataliko“ ir jo bendradarbių, tilpusieji „Žvaigždės“ 45 numer.

Dėku p. Pilackui, kun. Miluko ir Co. melagystės, sėjamos tarp lietuvių katalikų, išėina eikšten. Paskui jų bus, nusitikime, daugiau, nes jaigu kun. Milukas su saviškiais ant savo laikraščio etikos atsi-krankstęs spiaudo, tai paleisime ir mes vadžias. Et, ką darysi. Juk patsai Susivienijimo dvasiškas vadovas mums pirmiausia pramina melagystę ir nedorybių takus. Juk tai taip mus mokina katalikiškas kunigas ir dar viengentis. Tai gi iškrypdami iš etikos kelio nei nekruptelsime ir niekas mus nekaltys už tai, nes seksime dvasiško vadovo keliais, keliais jau išgręžtais neteisybėmis ir pagražintais melagystėmis.

Meluoja „Žvaigždės“ savinukas, tatau melokime visi. Kam gi jau čia teisybė reikalinga! Jaigu dvasiškas vadovas su savo intrigomis ir su savo pilnu nuodų liežiuviu suskaldo tarp lietuvių meilę, savo broliams kunigams tan-

kiai išspaudžia ašaras, beskuzdamas juos vyskupams, jaigu jau jis savyje neturi doros, tatau jam labai lengva ir per savo organą išsiuosius meluoti. Kaip tai nedailiai skamba, kad kun. Milukas su Co. melagijai. Ištikro negražu ir nedailu, o tečiaus taip yra.

Gal kas pasakys, kad „Žvaigždės“ redaktorium yra ne kun. Milukas, bet J. Skirmunt alias Pranaičiūtė, tatau jis ir neatsaką už talpinamus „Žv.“ raštus. O mes galime po prisauka paliudyti, kad J. Skirmunt gyuoja tik rašte, „Žvaigždės“ kerteje, kairiojoje antgalvio pusėje. J. Skirmunt yra menkas Dovydas akiveizdoje „galijoto“ kun. Miluko. Norints J. Skirmunt skaitosi redaktorė, bet be kun. Miluko žinios nei viena raidė laikraštini neįstatoma. Jis yra redaktorius, jis yra prezidentas ir sekretorius tos išleistuvės, jis yra ir kasierius kuris „Žvaigždės“ darbininkams pinigų išmoka. Bet prisidengimas panele Pranaičiute — tai tikrai gudrus jo sugalvojimas, kokio nesumanytų nei buvęs Senojo Įstatymo išmintingas Saliamonas. Kam norėtusi žinoti, dėlko jis taip keistai prisidengia, tegul tik pamąsto, o tuojaus supras. Tai gi tą dalyką aplesime, o grįšime prie reikalo.

Štai kame „Žvaigždės“ biuriausios melagystės, su kuriomis mus lietuvius katalikus jau kelinti metai maitinama. „Žvaigždė“ sako, kad visus prieš kun. Miluką ir kitus protestus pats „Katalikas“ rašąs, arba geriau ano redaktoriaus. Prieš kun. Miluką, kun. Kudirką ir kitus Centro vyriausybės sąnarius tilpo sekančių kuopų protestai:

- 1 kuopos, Edwardsville, Pa. („K-kas“ No. 44);
- 3 kuopos (Šv. Petro ir Povvylo dr.), Elizabeth, N. J. („K-kas“ 35);
- 7 kuopos, Pittston, Pa. („K-kas“ 44);
- 17 kuopos, Wilkes-Barre, Pa. („K-kas“ 32);
- 20 kuopos, Philadelphia, Pa. („K-kas“ 34);
- 31 kuopos, Mahanoy City, Pa. („K-kas“ 45);
- 36 kuopos, Newark, N. J. („K-kas“ 36);
- 40 kuopos, Shenandoah, Pa. („K-kas“ 38);
- 85 kuopos, Chicago, Ill. („K-kas“ 43);
- Pennsylvanijos lietuvių kunigų protestas („K-kas“ 32);
- Chicago atstovų protestas („K-kas“ 26).

Tai vis didžiausių kuopų protestai ir po kožu kuopos vyriausybės pasirašyta. O kiek tilpo pavienių asmenų straipsnių su parašais prieš kun. Miluką, tai nei nesuskaitysi. Ir tuos visus protestus ir straipsnius vis rašąs „Kataliko“ redaktorius, jisai pats ir parašus padedąs. Ar gi tat sutiksi kur biauresnę melagystę, kaip kad „Žvaigždėje“ meluojama? Juk turime visų tilpų protestų originalus, galima kiekvienam „K-k“ redakcijoje pareikalavus parodyti. Kam gi tatau taip biariai Susivienijimo sąnariams meluoti!

Bet kun. Milukas ir jo bičiuliai su savo melagystėmis, matomai, prilipo liepto galą. Štai 45-me „Žv.“ numer. rašo, kad Vabalui „atsišaukimą“ (affidavit) parašęs P. Brandukas. Girda, rankos „karakteris“ didžiausiai panašus.

Ir išlieja visą savo judosišką tulžį ant Branduko ir rengiasi jį gal nukryžiuoti. Anais metais kažin kur sugalvotą Branduko privatišką laišką „Žv.“ patalpino, idant tuo budu į kasti patį Branduką ir užkenkti „Kataliko“ autoritetui. Tai čia jau vieno kun. Miluko darbas. Mat kitaip negalima jam užkenkti, per toli nuo jo gyvenąs, kitoje gubernijoje. Tai gi dabar tą patį laišką antru sykiu atkartoja ir pasirodo kun. Milukas aiškiai, kuom jis esąs ir ko jis pilnas, ko jis vertas ir ko jis ieškąs. Ar katalikiškas kunigas gali taip elgties? Matyt, kun. Milukui galima viskas veikti, kad ir biuriausius darbus, nes jisai pats savyje yra teisėju. Mato, kad su Susivienijimo kuopomis ir su visais sąnariais, juos nukriauzdžius, negali net menkai atsišpirti, mato savo valdžią, galybę ir populiariskumui paskutinį galą, tai ima kabinities už pavienių asmenų ir ramina Susivienijimo sąnarius, tą liaudį, iš kurios per tiek metų viešpataudamas organizacijoje sunkė kruviną prakaitą, idant aną vėl ilgus metus milžiti ir statyties lietuvių katalikų Amerikoje dvasišku vadovu.

Nepasipiktinkite, lietuviai katalikai, šituo mūsų raštu prieš „Žvaigždę“ ir kun. Miluką, nes jisai pats reikalauja, idant mes rašytumėm. Jisai pats taip elgiasi. Bet piktinkitės visi „Žvaigždės“ ir kun. Miluko melagystėmis. Vienykites, broliai katalikai, ir pralinukite jį iš Susivienijimo. Ir podraug rašykite protestus. „Katalikas“ jums patarnaus. Norints kuopų protestai neišklausomi, bet ateis laikai, kuomet tie protestai suguls jam ant krutinės nors paskutinėje mirties valandoje, kuomet jisai bus šaukiamas prieš Aukščiausią Tėvą išduoti iš visų savo neteisybų apskaitą.

O kolei kas kada bus, tai dabar mes visi vienykites ir dirbkime ne su melais, bet su teisybe, o busime laimingi.

„K-k“ Redakcija.

Susivienijimo viršininukai.

Ilgoką laiką laukiau Susivienijimo sutaikos ir padarymo nesutikimams galo, nes jau visiems daėdė Susivienijimo Centro vyriausybės begėdiški darbai. Kadangi nesutikimams nematyti niekur galo, tatau ir aš tame reikale pabriežiui keletą žodžių Susivienijimo sąnariams.

Mieli draugai! Matyt, kad mūsų brangiam Susivienijimui, gresia pavojus, kokio niekad os nesitikėta. Tame dalyke nėra jau jokių juokų ir Susivienijimui geresnė tvarka neatbutinai reikalinga.

Aš maščiau ir vienai ir kitaip kaslink blogo mūsų vyriausybės Susivienijime pasielgimo, bet ant galo pasipiktinau ir jau ilgiau negalima kęsti tos nuolatinės betvarkės.

Kaip nebuk, ar gerai, ar blogai mūsų vyriausybė vestu Susivienijimo reikalus, bet kas čia dabar kaltas už tokius ergelius! Net gėda mums viso pasaulio akiveizdoje! O tas viskas vis per nesupratimą, tuojaus brukama už šimtus dolerių dovanos ir dar pinigų gėdos dovanos. Taip ilgai elgties negalima. Ir nelaukita judu, kol judu neturesita prie-

sius mūsų Susivienijime. Tai gi čia kalbu apie kun. Miluką. Kun. Milukas dėl savo puikybės ir godumo per seimius sukelia barnius, iš ko užgema šmeižimai vienas kito. Kun. Milukas norėdamas prieš kitus pasididžiuoti, tuojaus pradeda skelbti, jog jisai kovoja prieš bedievius, šliptarnius, ir taip bepliankšdamas nei nepasijunta kaip užgana ir gėrą žmogų kataliką. Na, tada ir prasideda imtynės, lenktynės ir paslapčių atidengimas. Ir kam čia to reikia?

Aš pats buvau seime Newarke, N. J. ir mačiau ypatingai kun. Miluko pasielgimus. Kun. Vizgirda įnešė tada pamiršau ten kokį įnešimą. Kun. Milukui, kaip seimo pirmėdžiui, tasai įnešimas nepatiko. Tai gi kun. Vizgirdą kun. Milukas išvardino „grinorium“ ir nieko nežinanėiu. Mat, jis vienas viską žinąs. Žinoma, kun. Vizgirda, lengvos širdies žmogus, tai visai ir nesipriešino. Bet tuotarpu kun. Milukas save pagyrė ir išaukštino, kad jisai vienas daug dirbąs Susivienijimo labui. Man rodos, kam čia taip sunkiai dirbti visuomenės labui. Bet ne! Čia slepiasi kas kitas. Kun. Milukui ir jo šalininkams rupi pasinaudojimas prastuoliais, bet ne Susivienijimo labui. Tai gi jis tuojaus: Na, vyručiai, nupirkime kun. Kudirkai medalių „za spasenije pogibavšago“, laikrodėlių „za chrabrost“ ir šimtinę „za vienuju sluzbu“. Toliaus „za progulku v Čikago vsiemu načalstvu“, po 60 dol. kožnam, 30 dol. už kelią, o 30 dol. „nuguliatiku“.

Tai gi čia ar ne aiški „sameržavija“? Kas dabar kaltas už tas paines ir savailiskumus? Ar galima dabar žmones aptildyti? Kam tie laikrodėliai, kam tie medaliai? Sakyčiau, kad mes kiekie nesuaugėliai, ar nesubrendę vyrai, tai reikia mums visokių žibučių ir dovanėlių. Ar gi reikia tos kvailos garbės kun. Kudirkai, kad pasikabinius ant pilvo nešioti metalo smotą? Kur protas ir kur išmintis? Šitai tukstantčiai mūsų našlių ir našlaičių Amerikoje vargsta ir badu miršta, o doros mokytojas, kun. Kudirkas, apsikabinęs brangumais už vardgindų pinigų sau tik švilpauja! Dėlko už tuos pinigus neapžiūrėta badaujančių lietuvių, dėlko jūs nuo jų nusikreipiate!

Vargas mums, lietuviams, turint tokius puikorius ypatoškus kun. Miluko ir kun. Kudirkos ir bus mums Vargas, jaigu jį judviejų darbus žiūrėsimės pro pirštus ir jiedviem nieko nesakysime.

Jiedu jau dabar mato blogai padarę, bet savo puikybei nepasipriešina. Tuotarpu lietuviškoji visuomenė vis da tyli, kenčia, neša sunkų jungą. Bet ar ilgai taip bus? Kas per daug, tai ir neskanu. Apsieikita su žmonėmis švelniau, prisipažinkita esata kaltais, tai tada daug bus geriau, daug bus judviem, kun. Miluke ir kun. Kudirke, naudingiau, busita laimingesniu. Juk tai didžiausias pažeminimas skriausti visuomenę. Distelkita į sveimataučių organizacijas, ar anose panašiai veikiamas? Dabar pas mus organizatoriams neludoma nei kas tie menkausio zenklelio dovanų, o kun. Kudirkai, kuris Susivienijimo labui, galima sakyti, nei šaudo nepajudines, tuojaus brukama už šimtus dolerių dovanos ir dar pinigų gėdos dovanos. Taip ilgai elgties negalima. Ir nelaukita judu, kol judu neturesita prie-

glaudos pas Amerikos lietuvius katalikus. O ir ateis tie laikai, jaigu savo puikybei nepadarysita gal!

Aš patariu trumpame laike sušaukti seimą bile katrame Pennsylvanijos mieste: ar tai Scrantone, ar Philadelphia, ar kitur. Nes vistiek nieko gero nesulauksime, o tvarka juk reikalinga.

Tai gi broliai, Susiv. sąnariai, į darbą visi drauge, nes paskui bus vėlu.

Antanas Urbanaviče,
6 kuopos sekretorius
Plymouth, Pa.

Mazas Feljetonas.

Brrr... jau baigiasi ruduo, šalta, bet ką daryti su tais kvailiais sėrmėgiais-klumpiais, kurie šaukia be paliovos: atskaitos, atskaitos, atskaitos! Nejaug-je jie nežino, kad dvasiškas vadovas viską gali ir daug daugiau tur supratimo apie Susivienijimo pinigus... Brrr... jaigu tie kvailiai susipras, tai bus man ir mano bičiuliams labai negardu ir nepatogu, kitus kartus da gali pribrukti „Columbia“ alaus, o apie „Old Empire Rye“ dėra nei kalbos. Bet kam-ge da aš galvą ant savo pečių nešiočiau, juk ji ne kopustas. Jaigu įstengiau tuos muzikus ligi šioliai už nosių vedžioti, tai galėsiu ir toliau juos mokyti... doros, juk „amžinų mišų“ platintoja vistiek da prancuzų kalbos neužmiršus, žinos kaip man partarti, o aš prancuziškai kremtu kaip riešutį. Ir taip mokysiu doros, „Katalikas“ tegul didvyriams, kaip aš, kelio neužkertą.

Brrr... ir užsigėdė kvailiai sau tos išdo atskaitos. Girdi, duok jiems ir duok! Bet, mieliausieji, iš katros pusės, iš kurio galo jiems tą išdo atskaitą duoti! Biauzybės, turbut numano apie viską. Tfu! Ir da syki tfu ant tokių bedievių, mano sėjamos ir palaikomos „meilės“ ardytojų! Ar čia ne Dievo valia, kad aš dvasiškas vadovas, prakilnus Bažnyčios tarnas, pirmas Amerikoje lietuvis, klumpių vadovas ir praamžinas dzukų caras-autokratas! Štai tankiai mes doros savo susirinkimus viename viešbučių Shenan doah're. Susieiname, susivaižiujame, bet ar tiems kvailiams galvoje, ką mes tenai veikiami? Tegul jie badu stipma, tegul dėvėta, bile mano organas jų pinigais palai-komas.

Jie, pusgalviai, ims mane mokinti... Kiba reik jiems pagrasinti, kitaip nesustos baubę, kad dvasiškas vadovas yra niekiausias žmogus. Reikia jiems parodyti kad aš netik „Columbia“ alų myliu, bet ir Susivienijimo pinigų tvarkoje laikau. Kam tiems kvailiams atskaitų? Juk kas tris mėnesiai garsinu atskaitas! Tegul jie skaito paskutinę atskaitą, tai nors turės gerai pagalvoti. Ne jiems tokias atskaitas sudaryti, reikia proto ir išminties. O pas mane to visko netrūksta. Teisybė, Susivienijimas turi turto 18.786 dolerių ir 97 centus, bet ar man, ar kitiems galva sopa, kame tasai turtas atsiranda. Pakanka kvailiams, kad yra ir viskas, kad ir mano kišeniuje, bet yra. Tuos klumpius reik valdyti, bet dar kaip reik!

Brrr... o atsiminiau, ko tasai Brrr... aal tasai Brandukas lenda į mano reikalus, kam jam reikėjo tam sėrmėgini Vabalui atsišaukimą rašyti, jaigu pats neišsigali. Jūs, kvailiai, negalite rašyti, tai nerašykite ir neprotestuokite,

o ypač prieš mane, prieš toki dvasišką vadovą. Ir tasai dalykas man butų tikrasis išganymas! Ne, negalima. Tegul Vabalas žino, kad aš jo tenokių atsišaukimų visai nebijau. Susivienijimo turtas ir visi sąnariai klumpiai mano rankose! Rašykite sau prōtestus, kad ir ant jaučio odos, tai vis viena bus. Verčiau pasakykite: lai gyvuoja dvasiškas vadovas, kun. Milukas, su Valukoniais, Čepukaičiais ir Kalsulaičiais, tada butų gražu ir meilė žydėtu. Pinigų man ir maniškiams da pakanka, o kaip pritruks, galva dar ant pečių... Jurgis Brrr.

Mėsos brangumas.

Paskutiniuose metuose mėsa taip visur pabrango, kad žmonės beturčiai yra beveik priversti apsieiti be mėsos, nors žmonėms sunkus darbus dirbanties mėsiskas stiprus valgis butinai yra reikalingas sveikatos ir jėgų užlaikymui. Sunku tečiaus sau išaiškinti, kodėl mėsa taip pabrango. Užklusus mėsos pirklių, gauna visi vieną ir tą patį atsakymą: „Viskas pabrango, tai ir mėsa negali buti pigi“. Mėsos pirkliai aiškina taip ne vien šiaip jau žmonėms, bet tokį pat atsakymą suteikė jie Rusijos vaisbos ministerijos laikraščio („Torg. Promyšl. Gaz.“) redakcijai.

Bet toks mėsos pirklių paaskinimas iš tikrųjų dar nieko neišaiškina. Kokių nors prekių pabrangimas gali turėti tik dvi priežastis: viena tai ty prekių stoka, kurių reikalaujama; antra priežastis gali buti per daug didelis kokių nors prekių reikalavimas, kuomet rinkose ty prekių tik tiek gal pasiliko, kiek jų pirm yra buvus.

Apie mėsos stoką Rusijoje kol kas ir kalbos buti negali. Juk Kirgizų tyrai ir Sibiras, tai neišsėmiami dar mėsos turtų šaltiniai. Ir gabenimas iš ten gelžkeliais per daug brangiai neapsieina.

Antra priežastis: — per daug didelis reikalavimas — irgi pritaikintas prie mėsos negali buti.

Statistika rodo, jog paprastai miesto gyventojų skaičius pasididina kasmet 4 arba 5 nuosimčiais. Tuotarpu 1907 metuose Peterburge ir Maskvoje mėsos pardavimas sumažėjo 12 lig 17 nuosimčių. Tai metai (1907), kuriuose mėsos kaina pradėjo kilti, todėl ir nurodo jie aiškiai, kad žmonėms beturčiams nustojus mėsą vartoti, nėra ir negali buti per daug didelio mėsos reikalavimo, yra tik 12 lig 17 nuosimčių mažesnis reikalavimas, todėl iš antros priežasties mėsos pabrangimo nėra. Yra tik pirklių per daug didelis noras umu laiku pralobti. Gyvulių pardavėjai-ukininkai, žinodami tokias aukštas mėsos kainas, irgi iš to naudojasi ir už gyvulius irgi ima aukštų kainų reikalauti.

Rusų vaisbos ministerijos laikraštis „Torg. Prom. Gaz.“ ištaria tame klausime teisingą perspėjimą: „Jei maistas, labiausiai darbininkams yra reikalingas, lieka jiems prieinama tik retą šventadienį — kaip tai dabar atsitiko Rusijoje su mėsa — tai butinai reikia vykinti gyvenime tokioms atmainas, kad senos kainos sugrįžtų“.

Tik galima, kad tie žodžiai tame laikraštyje ir pasiliko, o gyvenime jokių jų vykini-mo nematome.

Tarytum reiktų miesto dumose pradėti rupintis, kokiū nors budu mėsą atpiginti, nes miestų gyventojų didžiausia dalis, tai beturčių gyventojų sluogsniai, keliaujantieji baisų vargą.

Tik mūsų miesto dumose tie vargingiausių gyventojų sluogsniai kol kas balso neturi, todėl ir niekas nekluduoja jiems kol-kas badu stipti.

O badas ir cholera — tai artimos bičiuolės.

TĖVYNĖS MYLETOJAS.

Jis takus pramyne
Vaiškintėdamas,
Vien apie tėvyne
Rašynėdamas.
O nors neturėję
Genijaus sparnų —
Dirbo kiek galėjo
Nuo jaunų dienų.
Brolius kvietė, kėlė:
„Ginkim Lietuvai!
Lai mūs motinėle
Kelias vėl gyvai!
Tegu pasitaisius
Darban ruošiasi,
Renka mokslo vaisius,
Dora puošiasi!

Ir vilties nuprausta
Vandeniu gyvu,
Lai šviesos apšaukta
Spind grožiū savu“ —
Taip per amžį visą,
Šaukė, skelbė jis;
Snaudžiantiesiems įgriso
Spygindams akis.
Ir jo balsas ėjo,
Budino visus,
Dainoje skambėjo,
Lyg varpas garsus.
Gaudė, plaukė, sklydo
Toli ir plačiai,
Net iki pragydo
Antrieji gaidžiai...
A. J.

ŽIEMOS KELIONĖ.

„Snieg's užpustė girią,
Bėg arkliai sušalę;
Varginga kelionė
Mums į laimės šalį.
Rogės sniege klimsta,
Žiaurus vėjas pučia...
Ei, pavasarėli,
Šilumos lietučio!
Tenuvnt saulele,
Tenuvaro sniegą,
Te giria atbunda,
Žiemos baigus miegą!
A. J.

Kibirktėlės.

Moteriškė labai retai težino ko nori ir ko gali norėti.

Amerikos jureiviai gaus nešioti kelines be kišenų. Tatau niekam negalės grumoti su kumštini-kišeniuje.

Vienas plačiai žinomas Amerikos autorius rašo, kad turtai esą nusidėjimas. Norints nusidėjimas, bet prie anų visi plakasi.

Vyrai pergali kumštėmis, o moters sąromoms.

Moters myli atsiminti tuos laikus, kuomet buvo vienos ir linksmai praleido laikus.

Debs dabar saviškiam sakko: palaukime dar keturius metus, o matysime kas bus. Žinoma, jai busi me gyvi, matysime.

Didumas Žemės ir daugumas jos gyventojų.

Ekvatoriškas diametras žemės išneša: 41,852,404 pėdas arba 7,926,592 mylias; poliariska diametras 41,709,790 pėdų arba 7,901,476 mylias. Žemės apėmis pas ekvatori išneša 24,889,4 mylių. Sausžemio apėmis ant žemės išneša 52,158,000 kvadratiškų mylių; vandens-gi apėmis išneša 147,000,000 kvadratiškų mylių.

Musiškiai Užsienyje.

Juokingas aprašymas kelionės į Paryžių ir atgal Mikalojaus ir Glapiros Ivanovų.

Isguldė Magaus Parvaktietis.

TOMAS I.

(Tąsa).

braškėjimas. Mikalojus apsvirtė ant antro šono.

— Mikuti! kelkis! Jau geras laikas kelties. Veizėk, kaip mudu užsimiegojavo, jau vienuolika valanda. Kada gi atlankysiva miesta. Reikia juk nusiprausti, apsiirengti, išsigerti arbatos, pasiusti atneštų mudviejų daiktus ir suieškotų pagalvines ir maišelius. Juk čion, Berlyne, nusprendėva tiktai vieną dieną pasilikti.

Mikalojus kažinką ten murmėjo, bet visai neturėjo noro kelties; žmona vėl pradėjo žadinti.

— Kelkies! Permiegosi pusę dienos, tai gi kas beliks laiko miesto atlankymui.

— Neatrankysiva šiandien, tai atlankysiva ryto. Dėlko taip skubinties, juk ant galvos vanduo nelsa, šaltis nešaldu, saulė nedegina — murmėjo.

— Ne! Ne! Daryk, kaip tau tinka, bet aš tau sakau, kad vokiškame mieste neužtruksiu ilgiau kaip vieną dieną. Vaziuosiva anksčiau į Paryžių. Kas tai dar šalis, susimylėk. Nepanašu jame pavalgyti nei pusryčio, nei pietų, neužsisakius pirm per tolaštį. Maitinikies tiktai, žmogeli, jų Buterbrodais. Neturiu noro kimšti pačius tik sausus valgius, duoną ir surį, ir užsilieti alučiū.

Glapira greitai išsoko iš lovos ir pradėjo rengties. Mikalojus ištiesė ranką ant stalelio, pasiėmė paperosą, užsidėgė jį, bet vis dar gulėdamas lovoj, išsitiesdamas ir žiovaudamas.

— Meldžiū tavęs neatbutinai, kad bent nors šiandien būtų galima pietus pavalgyti, kaip žmonės valgo, susidedančius iš viralo ir iš stovų versienos arba kotlietų — kalbėjo Glapira. — Čion toksai paprotys, kad pietuoja žmonės su pagalba tolaščio, tai gi pasiūsk į kokią valgynią su užsakymu pietų ir tegul sau paspringsta mudviejų pinigais.

— Viesbutyj, kaip atsimenu, galima pietus valgyti be tolaščio. Tolaščiai tiktai ant stočių gelžkelio — atsakė vyras.

— Dėl visoko vienok pasiūsk tolaštį. Išlaidos neperdaug didelės, tai bent pavalgytisa atsakančius pietus. Tolaštį aš tau pati parašysiu. Žinau kaip: "Hotel Berlin. Dine in fuer Ur", o ant pabaigos vardo parašas. Net ne dine — pataisė Glapira. — Dine, prancuziskai, o vokiškai Mittag. "Mittag in fuer Ur", o tai ir viskas.

— Geriaus vienok pasiklausti apie tai tarno. Esmu užtikrintas, kad Berlyne visai nereikalingi tolaščiai — tikrino atkakliai Mikalojus.

— Klauskies, jaigu jau taip neatbutinai trokšti. Pasakys tau taip, o paskui pasirodys, kad ne, ir sėdėk alkana. Tikra nelaimė keliauti į užsienį be liežiuvio. Kad kalbėtuva vokiškai, tai visai būtų kitaip...

— Tai gi stengkies atsiminti viską, ką tavo mokino pensijone...

— Ba! kad tai būtų galima, bet kaip kas užsimiršta, tai jau daugiau neprisimena. Menka apie tai, bet svarbiausias dalykas, kad reikia mąstyti apie atgavimą maišelių ir pagalvinių. Ko gi tu taip gul? Kelkies! Veizėk jau po vienuolika.

Glapira ištarė tai aukštesniu balsu ir nutraukė užklotį. Vyras noroms nenoroms turėjo kelties.

Neprašė nei minutės, o abudu jau nusiprausė, apsiirengė ir užskambino, šaukdamu tarną. Atėjo tarnas, nusilenkė žemai ir laukė su didele godone, ką pasakys.

— Virdulys — tarė Mikalojus, atsigiržęs į tarną. — Te, nereikia. Te, turiva. Cukraus taip gi turiva.

Tarnas veizėjo jį išvertęs akis ir nebeiškentęs užklauso:

— Thee wuentschen sie, mein Herr*).

— Ne Te, bet tiktai vieną virdulį be cukraus ir be Te. Glaša, kaip virdulys vokiškai?

— Palukėk... Tegul geriaus atneša arbatą. Gal sykiu atneš ir virdulį.

— Dėlko gi turi nešti arbatą, kadangi jos turiva?

— Nieko nekenkia. Nepanašu su juo susikalbėti. Kaip tai tikrai pats gali matyti, kad jis visai nesupranta, ką mudu kalbava. Bringenzy Te, dėl dviejų asmenų. Te fir cwei.

— Wuentschen sie auch Brod und Butter, Madame***) — užklauso tarnas. Glapira suprato ir atsakė:

— Ja, ja. Brod ir Butter Bringenzy Citron, bringenzy Keze... Brod daug, labai daug. Mikalojau, neišpasakytai man norisi valgyti.

Tarnas nusilenkė ir buvo beišeinąs.

— Palukėk... Wartenzy — susigrąžino jį vėl Glapira. Fleiš galima bringen? Mikalojau, aš mėso užsakau. Gal atneš. Fleiš bringenzy, kalt fleiš.

— Kalt fleisch, Madame?

— Kalt. Kalt. Tiktai labai daug. Fil.

Atnešė arbatą, bet be virdulio. Šiltas, arba tei-

singiau pasakius tiktai drugnas vanduo nedideliame asotyj.

— O virdulys? Feršteeny: virdulys — užklauso Glapira. — Virdulys mit anglimis... su angliais, su ugnimi... mit Feier — stengėsi kaip galėdama išaiškinti, o net pasakė ugnies pukšėjimą, kalbėdama: puk! puk! puk! tokiu budu perstatė virdulio garavimą.

Tarnas nusijuokė:

— Sie wuentschen Theemaschine*).

— Taip, taip... Ja, ja... Temašine — susigrėbė linksmai Glapira. — O tai veizėk, užmiršau tą žodį; o juk gerai žinojau, kaip vokiškai virdulys vadinasi. Temašine.

— Theemaschine haben wir nicht, Madame. Das wird selten gefragte beine**).

— Nein?

— Nein — neabejojančiai atsakė tarnas.

— Persistatyk sau, jie neturi virdulio. O tai ir Berlynas. Puikiausioj net valgyniąj nėra virdulio, kadagi tuotarpu pas mus net menkiausioj lindynėje rasi. Iš kur gi čion imti karštymo? Ar neturite verdancio vandens? Heis Waser?

— Hier — atsakė tarnas, rodydamas asotį.

— Čion? Kas gi tai do verdantis? Tai tiktai truputį drugnas ir nieko daugiau. Net jau negaruoja. Mudviem reikia verdancio, feršteeny, verdancio, heis Waser. Pagalios tai labai mažai. Neužteks nei dėl dviejų stiklų, o mudu noriva fil, daug, gersiva po šešius stiklus. Feršteeny finf, finf, zechs stiklus.

— Glaša, duok jam atilsį. Tegul juos veltiniai išmuša. Išsigersiva tiek, kiek bus. Čion, Vokietijoje, viskas atžagariai, negula ant pagalvinių, bet užsikloja pagalvinėmis, šiltą vandenį paduoda imbrikuose, o geriaus asočiuose — tarė pertraukdamas Mikalojus.

— Ir pietauja užsakys per tolašt — pridurė Glapira. — Geenzy — pasakė tarnui, modama ranka, bet dar kažinką atsimenu tuojuos susigrąžino jį iš naujo. — Arba ne, palukėk. Reikia parsitraukti stoties bagažius, pagalvines. Bagažiai bekomeno. O tai raštelis, kvita. Hir kvitanc — kalbėjo paduodama tarnui. Man kan?

— O ja, Madame — atsakė tarnas imdamas kvitą.

— Tai gi bringenzy. Šen dar kvita nuo tolaščio. Wir haben... — pradėjo Glapira, bet tuojuos susiturojo ir atsigiržęs į vyrą, tarė: O tai aš jau ir nebežinau, kaip jam išaiškinti, kad mudviejų maišeliai ir pagalvines per neatsargumą paliko vagone. Padėk man, jei gali. Hir telegram. Wir haben vagone maišelius ir pagalvines ferloren. Tai yra ne ferloren o gelasen Koenigsberg, o maišeliai ir pagalvines faren in Berlin.

Tarnas stovėjo ir veizėjo išvertęs akis, nes nieko nesuprato.

— Maišeliai ir pagalvines. Feršteeny? — stengėsi jam išaiškinti Mikalojus, o net paėmė pagalvinę iš lovos, rodydamas ją kaip pavyzdį tarnui.

— Kissen? — užklauso tarnas.

— Tai... tai... Kissen! Vagone gelassen. Wir haben gelassen ir telegram firen.

Tarnas pasiėmė kvitą nuo įduotų bagažių ir kvitą nuo išsiūsto tolaščio ir išėjo.

— Galiu susiderėti, kad jis nieko o nieko nesuprato — suriko Mikalojus.

— Kaip gi negalėjo suprasti. Be abejonės suprato, juo labiau, kad jam parodė pagalvinę. Aš gi jam išaiškinau labai aiškiai. Dabar tik atsiminiau daugybę vokiškų žodžių, ir šiandien geriaus šnek, negu vakar. Net ant kelio labai daug išsimokinau. Tiktai tu nieko negali išmokti.

Tai pasakius, užsiėmė arbatą, gėrė ir beveik nekramčius rijo Buterbrodus su suriu ir versiena. Pabarškino į duris ir įėjo tas pats tarnas, laikydamas rankoje kvitas ir šaipydamos:

— Męs kontore perskaitėme tas kvitas — prakalbėjo. — Iš kvitų pasirodė, kad galima savo daiktus gauti tiktai Berlyne, o ne čion — kalbėjo vokiškai.

Abudu veizėjo tai į save, tai į tarną neapsakomai užsimastę ir negalėjo suprasti, ką jis kalba.

— Mikuti, ar supratai ką jis kalbėjo? — užklauso Glapira vyro. — Aš nesupratau nei žodžio.

— O kaip gi aš suprasiu, kada daug mažiau žinau vokiškų žodžių, negu tu; tu juk mokinais tokiame garsiname pensijone, o aš mokinaus krautuvėje.

— Kvaily! — suriko užpykus Glapira ir atsigiržęs į tarną tarė:

— Bringenzy, bringenzy bagažius. Mudu užmokėsiva.

— Das kann man nicht, Madame. Das werden sie in Berlin kriegen***).

— Na taip in Berlin. Juk mudu esava Berlyne. Hir Berlin?

— Hier ist Dirschau, Madame. Stadt Dirschau****).

Glapira pradėjo gerai apie tai galvoti, mąstyti ir pagalios prapluško:

*) Tamista, nori arbatos mašinėlės?
 **) Mašinėlės męs neturime, nes retai kas pas mus jos prašo.
 ***) Negalima. Gausita Berlyne.
 ****) Čion yra Dirschau. Miestas Dirschau.

(Toliau bus).

APIE TABAKO NENAUDA.

MONOLOGAS.

Sulietuvinatas iš A. Čechovo.

(Tąsa).

tik niekam nė žodelio, ni, ni (grasina pirštu), žmona mano mėgsta nusiskust nieko neturinti, bet ji šį tą yra jau susidėjusi, taip 40 — 50 tukstančių, ale aš tai neturiu nė skatiko, nė vieno pinigėlio — bet, ką čia apie tai kalbėti! Internatė aš vedu visą ukį. Aš perku produktus, prižiuriu tarnaites, vedu skaičius, siuvu sąsiuvas, naikinu blusas ir blakes, vedžiau prasi- vėdint mano žmonos šunytį, gaudau peles, žiurkes... Vakar vakare man reikėjo duot virėjai sviesto ir miltų, turėjo mat blynai but. Na, šiandien, vienu žodžiu, kada jau blynai buvo iškepti, mano žmona atėjus į virtuvę pasakė, kad 3 mokinės blynų nevalgysią, nes joms pilvus skauda. Tai gi išėjo, kad męs buvome iškepę blynų kelias perdaug. Kur gi jie dabar dėti? Žmona mano išpradžių buvo paliepus nunešti į kelnoję rytą padėti, bet paskui pamislįjusi pasakė: "ėsk tu pats tuos blynus, baidykla!" Jijė visados, kaip esti pikta mane vadina "baidykla, aitvaras, arba sėtonas". Ale regite patįs, koksi aš sėtonas? O ji visados pikta. Ir aš nesuvalgiau, bet ryte surijau tuos blynelius, nes aš visados labai išalkęs. Vakar ji man tiesiog ir pietų nedavė. — "Ner ką toksai aitvaras šerti"... Ale męs (žiuri į laikrodį) išdalis vėl nukrypome į šalį... Grįžkime prie darbo. Žinau, jums smagiaus butų dabar dainų arba muzikos pasiklausyti... (Dainuoja) "Ar tu mano dvasios girdi"... Nepamenu, iš kokios tai giesmės ar dainos... Aa, aš pamiršau dar jums pasakyti, kad mano žmonos mergaičių mokykloje ne tik visą ukį vedu aš, bet dar išguldinėju lekiijas matematikos, fizikos, chemijos, geografijos, istorijos, literatūros ir dar daugias. Už mokinimą šokių, dainavimo, pašymo mano žmona ima nuo tėvų mokesčių skyrium, bet šokti ir dainuoti mokini vis aš. Mūsų mokykla yra Penkių Šunių turgatvyje, namuose No. 13. Tai dėlto turbūt ir gyvenimas mano nelaimingas, kad męs gyvename namuose No. 13. Ir dukters mano gimė vis 13 dieną mėnesio ir langų tuose namuose 13. Ale ką čia kalbėti! Pasimatyt su mano žmona galima name kiekvieną valandą, mokyklos programos parsiduoda, jaigu norite, pas sargą, po 30 kapeikų. (išsiima iš kišenės keletą knygučių). Jaigu norite, galu pasidalinti su jums. Už kiekvieną po 30 kapeikų! Kas norite? (Palaukė) Niekas nenorite? Na, po 20 kapeikų! (Palaukėjęs) gaila. Taip namai No. 13!... Niekas man nesiseka, pasenau, kvailesnis pasidariau... Štai sakau aš tą prakalbą, ant pažiuos aš linksmas, o pačiam taip ir norisi rėkti iš visos pilvo arba lekti kur už jurių už marių... Jūs tuoj pasakysite: "dukters"... Ką gi dukters? Aš jomsiomis sakau, o jos tik juokiasi... Mano žmona turi 7 dukteris... Ne, turbūt, tik 6... (greitai septynes! Vyriausia 27 metų, jauniausioji 17 metų. Meldžiamieji! (Apsižiuri) Aš nelaimingas, aš į pusgalvį pavirtau, ir niekus, bet ištikrujį jų regite laimingiausijį tėvą. Po tėsybės tai turėtų būti, ir aš nedrįstu kitaip sakyti! Kad tai jūs žinotumėte! Aš pergyvenau su savo žmona 33 metus ir galu terti, tai buvo geriausi metai mano gyvasties... ale ne tai, kad jie būtų geriausi, ale ot taip sau... Praslinko jie, kaip viena saldi valanda, tiesą sakant, ma juos veltiniai visai tokius metus! (Apsižiurėjęs) Ant galo, dar, rodos, josios čionai nēr, dar neatėjus, ir galu kalbėt viską, ką tik noriu. — Aš labai bijausi... bijausi, kada ji į mane žiuri... Taip, aš pasakysiu, kad mano dukters taip ilgai neišteka už vyro turbūt pertai, kad nedrąsios ir kad vyrai niekad jos nemato. Vakarūškų mano žmona nedaro, ant pietų nieko neužkviečia, tai yra labai tandi, pikta ir biauri moteriške, per tai svečiai pas mus neužėina; bet galu jums pasakyti, tik neprisitarikit be reikalo (prisiartinęs prie publikos)... Mano dukteris galite matyti per dideles šventes pas tetą Nataliją, pas tą pačią, kuri reumatizmu serga ir vaikščioja geltonai apsirėdžiusi su juodomis musiukėmis, tartum visa būtų bambadierais apibirstyta. Tenai ir užkąst duoda. Nebesant mano žmonai gali tenai ir šitaip... (spriktelia pirštai į pasmakrę). Reikia jums pasakyti, kad galva man ima sukts nuo pirmutinio stiklelio, ir taip smagu pasidaro (T. B.)

Vietinės žinios.

Nupuolsi moteriškė. Tula moteriškė Rhoda Wagner, 52 metų senumo, kuri pataisymo namuose išbuvo 17 metų, andai už negražų apsiejimą buvo areštuota ir atvesta teisman. Teisme pripažino prie kaltės ir prašėsi teisėjo Dicker nusiųti ją vėl į pataisymo namus. Savame laike minėta moteriškė buvo mokytoja angliškos kalbos ir deklamacijų, bet girtuoklybė aną nupuldė ir dabar gal pataisymo namuose turės ir mir-ti.

Savžudystė. 62 metų senelis Adolfas Dobinskis, turintis mažą krautuvėlę po num. 6806 W. Harrison str., andai su skustuvu pasipiovė. Nimirė tuojuos ant vietos. Dobinskis ilgoką laiką sirgu-liavo ir tankiai visiems skundėsi, jog jisai esąs kitiems tik apsunkinimu. Pertat senio ir uzišudyta.

Katalikų duosnumas. Tam tyčia iš jymijų Chicagos asmenų katalikų susitvėręs komitetas andai katalikus išleides atsišaukimą aukoti pinigiskas aukas, už kurias būtų galima nupirkti dovanas, pasitrakiančias Chicagos vyskupijai iš Chicago vyskupijos į naują Rockford, Ill. vyskupiją. Tuotarpu komitetas da negali pasakyti kokią pinigų sumą surinksiąs savo ganytojui, bet jau dabar kalbama, kad aukos busią labai didelės. Vyskupas Moldoon su Chicagos vyskupija atsišveikšes Gruodžio 14 dieną.

Reikalavama balsų perskaitymo. Norints per pastaruosius rinkimus gubernatorius Deneen (republikonas) gavo 26.000 balsų daugiau už demokratų kandidatą Stevensoną, tačiau demokratai pasirįžo legislaturoje reikalauti iš naujo balotų perskaitymo. Vieni kitiems neužsitiki, lėšuojas veltui, o tasiais lėšas apmoka vargdieniai piliečiai.

Jauni amerikiečiai nelabai myli karumėnės tarnystą, o dėlto naujokų priėmimui biurui visuomet tušti, niekas į juos nei nepasižiuri. Ir jaigu taip seksis ilgiau, tai Jungtinės Valstybės liks be karumėnės. Neku-rinuose biuruose tatau ir muzika per dienas ėmė žaisti, bile tik jaunomenų biuram pritraukti ir prikabinėti tarnyston.

Saliunvai mazinasi. Nuo Lapkričio pirmos dienos mieste uždaryta 75 saliuonai, o už pusės metų jų skaitlius da labiau sumažės, nes 1.000 dol. "licence" nekuriams saliuninkams sunku ir surinkti. Dabar mieste atsiranda 7.170 saliunų.

Biurokratų darbais. Rusijos biurokratai turi ilgas rankas, kadangi pasiekia net Chicagos miestą. Andai W. Pullmane areštuotas nekoksai Kristijonas Rudovič, kurio Rusijos šnipai per du metus ieškojo. Antgalo susekė ir areštavo. Jisai skundžiamas už žmogžudystes ir plėšimius Kurlandijoje 1906 metais. Rudovičių areštavo Rusijos konsulis. Turbut ir su šituo žmogum bus toji patgi giesmė, kai kad su Paurenu. Tą pačią dieną areštuotas taipgi Rusijos pavaldinis nekoksai Appollonas Aleksandravičius. Pastarasis prisipažinęs prie piktadarybių ir bus deportuotas į Rusiją.

Gazo paroda. Gruodžio mėnesy Chicago atsibima gazo paroda, kuriaja užsima "Commercial Gas Associa-

tion". Subatoje Coliseum'e baigiasi gėlių paroda.

Pirmasis sniegas. Pirmasis šiemet sniegas mieste išpuolė Lapkričio 4 dieną, bet tuojuos po saulės spindulių įtekme sutirpo.

Maskvos miesto viršininkas moksleivių apginėjas.

Šiomis dienomis tarėsi Maskvoje vidurinių mokyklų direktoriai ir miesto viršininkas apie tai, koku budu pakelti dorą, pas šių laikų doriskai nupuoliusius moksleivius.

Nemaz buvo direktorių kalbama apie tai, jog reikalinga yra, kad policija mokytojams padėtų prižiūrėti ištvirkusia jaunomenę. Moksleivių globėjai ne maž parodė tokių pavyzdžių, kuriuose joku budu jaunomenės auklėtojai be policijos pagalbos apsieiti negali. Ir Dievas žino kaip toli savo auklėjimo programose būtų nužengę uolūs Maskvos pedagogai (mokytojai). Dievžiu kiek jie būtų moksleivių suvaržymui reikalavę policijos patarnavimo... jei nebūtų Maskvos vaikų užstojęs patsai Maskvos miesto viršininkas Andrijanovas.

Visuipirm jis pasistengė pertikrinti susirinkusius, jog nėra jokių pamatų jiems šnekėti apie moksleivių doros nupuolimą. Jokių juk begėdiškų draugijų Maskvoje tarp jaunomenės nebuvo pasergėta, apie jokiais muštynes arba girtuokliavimus jų tarpie irgi niekas nėra girdėjęs, todėl, sulgy miesto viršininko nuomonės, ir nėra reikalo įvesti moksleivių prižiūrėjime jokios atmainos, jokių naujų suvaržymų, nes tokie prižiūrėjimai ir suvaržymai butinai sukeltų jaunomenę prieš savo globėjus. Policijos prižiūrai pavesti moksleivius už mokyklų sienų irgi miesto viršininkas rodo negalimu dalyku, nes policija ir be to turi gana užsiėmimo.

Miesto viršininkas prieštaravo irgi užgynimui moksleiviams vaikščioti bulvaruose, nes ir tą klausimą Maskvos pedagogai buvo pakėlę. Miesto viršininkas rodo, jog moksleiviams pasivaikščiojimas bulvaruose yra butinas, nes kitur jie nerastų nei augmenų, nei jų sveikatai reikalingo gryno oro. Jei bulvarai įgijo tarp maskviečių blogą vardą, tai miesto viršininkas patarė mokyklų direktoriams kovoti su sąlygomis, tą blogą vardą sutvėrusiomis, o ne su mokiniais nekuo neprašikal-tusiais.

Galų gale direktoriai — jaunomenės globėjai visuose savo užmanymuose sutikę su policijos viršininko prieštaravimu, turėjo nutilti, nusileisti ir veikti vieniems be policijos pagalbos.

Nauji raštai.

Br. Vargšas. Galilėjo Galilėjus. Apy-saka iš XVII amžiaus. Chicago, Ill. Turtu ir spauda J. K. Vasiliausko & Co. 1908.

Degtinė. Pagal medicinos drą M. Z. Geselevičų, sutaisė K. Stiklelis. Išleista lešomis Pr. Krenčiaus, Jurbarke (Kauno gub.).

Iš politikos.

— Persijos šachas yra nuomonės, kad jo kraštas gali apsieiti visai be parlamento.

— Jis neišmintingas. Tai rizikos dalykas ir gali pasi-baigti taip, kad jo kraštas galės apsieiti be šacho.

PASAR...
 Admin...
 Dr...
 K...
 V...
 Mart...
 Mr. Ant...
 Nikod...
 R...
 Drau...
 Pask...
 K...
 Išlyg...
 13-1...
 Laimin...
 ir pane...
 tinio Ba...
 Karaliu...
 kričio...
 3417-21...
 sids 4 v...
 Deto-g...
 taip ir...
 delio Ba...
 prie labe...
 kes. Ka...
 nas jaun...
 Onelė...
 veizint...
 tikius r...
 tos, o ta...
 numylė...
 laiko tr...
 moj viet...
 ną gavu...
 mista tū...
 lius D...
 paėmus...
 kogreic...
 bėn. O t...
 ma. Jau...
 mums n...
 lius Dr...
 užpras...
 linksmy...
 kitais k...
 Paies...
 caus ir...
 kaimo...
 tegul at...
 215 B...
 Paies...
 monto...
 patrep...
 metų...
 Chicago...
 City, ja...
 telksis...
 4514...
 Jo...
 Palan...
 JAN...
 kių d...
 lių i...
 dan...
 surin...
 lauk...
 tuvės...
 gydo...
 amer...
 stam...
 muo...
 gerą...
 A.P...
 adw...
 Ant...
 labei...
 Volk...
 6428...
 Rei...
 prie v...
 darba...
 An...
 elekt...
 mo r...
 dos I...
 rand...
 184 V...
 An...
 sator...
 nauj...
 lietu...
 prie...
 lietu...
 ezv...
 reda...
 32

PASARGA: "Už korespondencijas ir aparatinimus "Kataliko" Redakcija neatsako.

Administracija Liet. Teat. Dr-stės po priegloba Svz. Martino.

- Kazimieras K. Pocius Prez. 944-33rd St. Vincentas Armonas Vice-prez. 945-33rd St. Martinas Z. Kadzlevskis Sekr. Prot. 3244 So. Morgan St.

Draugisčių reikalai.

Pask. ir Bud. Draugystė KEISTUTO No. 1

Szi Draugystė skolina pl-nigus del nupirkimo arba statymo namų ant lengvų lezųjų. Serijos prasideda parduotinėm kovną ketvergą 8 val. vakare L. Azu-ko salėje 3001 Auburn Ave. kerte 33 gat. Noredami daugiau dazinti atisezaukt pas K. F. Pocių 944-33rd St.

13-tas Metinis Balius.

Laimingas bus kiekvienas jankkaitis ir panele, kuris atsilankys ant 18-to Me-tinio Baliaus parengto storone Dr-stės Karaliaus Dovydo, Nedėlioje 22 d. Lap-krizio, 1908 Freiheit Turner salėje 3417-21 South Halsted St. Balius pra-sides 4 val. po piet. Izengas 3oc. porai. Delto-gi užprasdom visus, kaip senus taip ir jannus atsilankyti ant mity di-delio Baliaus, linkimai praleisti laiką prie labai puikios 1-mos klasos muzy-kes. Kaip užgrais muzykė, tada nevienas jankkaitis prakalbės į savo panele: Onele, Onele, kaip man sziirdi gelia veizinti i tamistos skautu veideli. Jau tikiuos nuo zio vakaro buti az tamistos, o tamista mano. O panele sakys: o numylėtas mano Jonukai, jau nuo seno laiko troszkam gyventi tamistos links-moj vietoj, o vis negalėjau, o zsiandien-gau gavau plekštą ir apgarsinta, kad ta-mista tikrai busi ant 13-tiko didelio Ba-liaus Dr-stės Karaliaus Dovydo, taigi pažmus daugiau partmerkių su savim kogreiciausie skubinomes ton linksmy-ben. O teisybė yra, Jonuk, labai linki-ma. Jau 12 metu kaip Amerike, niekur nume nėra taip linkima, kaip ant Ba-liaus Dr-tes Karaliaus Dovydo. Deltogi užprasdom visus ir dabar ant 10o dides-les linksmybes. Dabar bus linkimau kaip kitais kartais. Su godone KOMIETAS.

Pajieszkiojimai.

Pajieszkau savo draugų Stasio, Vin-caus ir Onofro Vockukų, Jedagonų kaimo, Dabrovotes gmino, Survalkų gub. tegul atisazkanta ant adreso: S. Pozskytis, 215 Berry St. Brooklyne, N. Y.

Pajieszkau savo brolio Juozapo Priz-monto, iz kaimo Antininkų, Stulgių parap., Rasiensų pav., Kaimo gub. 27 metu auzians, 4 metal agal gyveno Chicagoje, potam iszazvezo į Kansas City, jzgu kas apie jį zinot ar jis pats teksta duoti zine.

Zinia dėl visų!

Jog jau man prisintė iš Palangos Lietuviškos "TRE-JANKOS", sutaisytos iš pen-kių devynerių šviežiausių žo-lių ir šaknų, geriausiai gy-dančių įvairias vidaus ligas; surinktos tiesiog iš girių ir laukų, nebuvo nė sykį krau-tuvėse, užtai stiprios, gerai gydo ir daug geresnės, negu amerikonų. Kas atisųs 25 c. stamp., apturės daktarą na-muose. Perkupčiams duodu gerą uždarbį. Adresuokit: A.P. Gurkdaunis, 30 W. Bro-adway, So. Boston, Mass.

ANT PARDAVIMO.

Ant iszrandavimo geras, sziusias, elektrika apzviestas zstoras, su gyveni-mo rumaus užpakaliu, priesazt Apveiz-dos Dlovo parap. klebonijai. Norinti isz-randavot lai atisazkanta pas Miką J. Tananevicių, 184 W. 18th St., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

Ant iszrandavimo puikus didelis zstoras tinkantis ant bile kokio biznio naujam "Kataliko" name puikioje tarp lietuvių apgyventojų vietoje ant kertės prie Auburn Ave. ir 33-cios gat. arti lietuviškos bažnyčios parapijos svz. Jurgio. Atisazkanti į "Kataliko" redakciją 3244 So. Morgan St.

ANT PARDAVIMO.

Silver Creek ir apielinėję mūsų agentas yra p. M. MATULEVICIUS. GEORGE BARONAS, P. O McKees Rocks, Pa. Paipgi yra agentu aplinkinių miestelių.

ANT PARDAVIMO.

Sabast. Valentinas, 370 Humbold St. Brooklyn, N. Y. Jos Zemantauskas 39 W. Porter St. Waterbury, Conn. Fr Venekus, 304 N. Chicago St. Kenosha, Wis.

ANT PARDAVIMO.

Ant iszrandavimo geras, sziusias, elektrika apzviestas zstoras, su gyveni-mo rumaus užpakaliu, priesazt Apveiz-dos Dlovo parap. klebonijai. Norinti isz-randavot lai atisazkanta pas Miką J. Tananevicių, 184 W. 18th St., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

Ant iszrandavimo puikus didelis zstoras tinkantis ant bile kokio biznio naujam "Kataliko" name puikioje tarp lietuvių apgyventojų vietoje ant kertės prie Auburn Ave. ir 33-cios gat. arti lietuviškos bažnyčios parapijos svz. Jurgio. Atisazkanti į "Kataliko" redakciją 3244 So. Morgan St.

ANT PARDAVIMO.

Ant iszrandavimo geras, sziusias, elektrika apzviestas zstoras, su gyveni-mo rumaus užpakaliu, priesazt Apveiz-dos Dlovo parap. klebonijai. Norinti isz-randavot lai atisazkanta pas Miką J. Tananevicių, 184 W. 18th St., Chicago, Ill.

Atsidare Lietuviu parapiju Mokyklos. Reikalinga vaikams mokyti Rankvedziai Prigimtosios Kalbos.

LIETUVIŲ PARAPIJŲ MOKYKLOMS ŠIAURINĖJE AMERIKOJE LEMENTORIUS LĖŠOMIS IR SPAUDA "KATALIKAS" 3244 So. MORGAN ST., CHICAGO.

Lementorius su paveikslėliais, sutaisytas pagal naujausius pedagogikos reikalavimus, turintis į 80 puslapių. Lementoriaus kaina TIKTAI 25 C. Lietuvių parapijų klebonai arba mokytojos esers tegul atsiūdi mums užsakymus. Už kelis šimtus egzempliorių atleisime didelį nuosimtį. Taipgi spaudą apleido:

Nauja skaitymui knyga Lietuviškoms Moksloinams Amerikoje DALIS III.

Knyga su paveikslėliais. Turi puslapių 140, dideliame formate. Ji naudinga ir suaugusiems pasiskaitymui, nes joje atsiranda trumpa Lietuvos geografiija, istorija, Lietuvos žemlapiai su miestais ir miesteliais, daug naudingų naujų eilių, Lietuvos himnas ir tt. Pagal savo didumą ir vertę knyga labai pigi, nes tik 65 centai. Lietuviškų parapijų mokykloms, imant antsyk kelias dešimt egzempl. duodama nuosinčiai. Rašykite pas "Kataliko" išleistoją: Jonas M. Tananevicize 3244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

"Kataliko" agentai.

Kurie turi tiesią rinkti apgar-sinimus, prenumeratą nuo skai-titojų, prumneti orderius ant visokių drukoriszkų darbų ir teip toliaus yra zsie:

- Keliaujantis Agentas. Wilkes-Barre, Pa., Pittston, Pa. ir apylinkėse yra Geo. Tumasonis. Pas jį galima už-sirašati "Kataliką", atnaujinti "Kataliko" peenumeratą, pir-kti lietuviškas knygas, duoti į "Kataliką" apgar-sinimus ir tt. Jos. Banaitis 4514 So. Paulina St. Chicago, Ill.

Mare Laukiene

Atsakanti Akuzerka. 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Yards 2268. Dvoda visokla roda ir gorintus pagelba mole-rins ju ligose. Pasikimimai atidoka darba prie simdimo ir dazinti atsakanziai po simdymo

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietais arba žiuronas su padidinančiais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozlijo, abrozėlis pavirsta į natūrališką paveikslą, kuriame matai žielas grupas žmonių, triobų, visą miestą, plačius lau-kus, miškus, daržus ir teip toliau, teip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimis matytumei. Telesko-pas paverčia į natūrališką esybę, padidi-na jį, atskirto žmogų nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslu, bet tikru atstii-kimu.

Mēs turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiskus paveikslius kaip matome žemiau surašytus.

SERIJA I

Susideda iš 12 Stereoskopiskų paveikslėlių pundeļje. Prekė 50c. už bakselį.

- Štai ką juose gali pamatyti: 1 Stebetini griovai Yellow-Stone Parke, N. Y. 2 Kvietkinė paroda, mieste Saratogos, N. Y. 3 Bowery gatvė New York. 4 Didysis vandens puolimas, Yellow-Stone Parke. 5 Tipiška tabako farma, Kuboje. 6 Sudo butas mieste Honolulu, ant sa-los Hawaii. 7 Žuvų rinka, mieste Manilės, ant Fili-pinų salų. 8 San Jose gatvė, mieste San Juan, Porto Rico. 9 Puikiausia piliis mieste Rheinsteine, Prusuose. 10 Puikiausias Žurandelis Salone de Je-netes, mieste Vienoje. 11 Švento Mykolo palocius, Peterburge, Rosijoje. 12 Švento Petro bažnyčia ir pliciaus Ry-me.

SERIJA II

Susideda iš 25 Stereoskopiskų paveikslėlių bakselyje. Prekė 75c. už bakselį.

- Štai ką juose gali pamatyti: 1 Gražiausias vandens puolimas, Hava-na Glen, N. Y. 2 Orandžių sodas, Floridoje. 3 Didžiausias paco budinkas, New York. 4 Stebetinas vandens puolimas, Niaga-ra Falls, New York. 5 Puikiausia svetainė United States Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y. 6 Kupčyška gatvė, Obispo, mieste Ha-vanos, Kuboje. 7 Ukiniško namai, Kuboje. 8 Įplukdymas galvijų mieste Manilos, ant Filipinų salų. 9 Gelezinkelis ant salos Hawaii. 10 Gatvė miesto Manilės, ant salos Fi-lipinų. 11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus pa-rodos, Francuzijoje. 12 Palmų daržas mieste Frankfort, Pru-suose. 13 Merginos parduoda kvietkas mieste Kopenhagen, Danijoje. 14 Puikiausias kvietkų darželis, mieste Monte Carlo. 15 Rustonval vandens puolimas, Nor-vegijoje. 16 Opera avenue gatvė, Paryžiuje, Fran-cuzijoje. 17 Moterų duets su kardais. 18 Moterys prie arbatos. 19 Motina kudišk prausia. 20 Kaip labai dideli tie mažukai. 21 Vakaro diskusijos. Ir keturi kitoki paveikslėliai.

SERIJA III

Susideda iš 25 Stereoskopiskų paveikslėlių iš Kristaus gyvenimo. Prekė 81.00 už bakselį su 22 paveikslėliu.

- Štai ką juose gali pamatyti: 1 Kristaus užgimimas Beteļjeus Stai-netėje. 2 Trys Karaliai atliko gimusių Kristų ir dovanas jam kloja. 3 Kristus, dar kudiški budamas, moki-kina daktarus Jeruzoliaus bažnyčioje. 4 Kristus ant svodbos, Kainoj Galile-jaus, Permaino vandenį į vyną. 5 Kristus ant kalno kalba priešais mi-nę žmonių. 6 Judošius savo pabučiavimų išduoda Kristų žydams. 7 Simonas pagelbsti Kristui kryžių nešti. 8 Šventa Veronika apšluosto veidą Kristui. 9 Jezus ramina moteris, kad jos neverki-ty. 10 Jezus prie kalno Golgotos, nukryžia-vojimo vietos. 11 Žalnieriai ir Šv. Petras prie kalno Golgotos. 12 Kristus paverda savo motiną Jonui. 13 Skaito Kristui myrio dekretą ant kal-no Golgotos. 14 Žydais ruošiasi kalti Kristų prie kry-žiaus. 15 Kristus nukryžiuojamas. 16 Kristus kuną ima nuo kryžiaus. 17 Kristus keliasi iš grabo.

Skaitykit "Kataliką".

- 18 Kristus žengia į dangų. 19 Regykla šiedienio Beteļjeaus. 20 Kaip šiedien išrodo Stainele, kurioje Kristus gimė. 21 Bažnyčia apveikimo Šv. P. Marjfos. 22 Bažnyčia budavota ant grabo Šv. P. Marjfos. 23 Kaip šiedien išrodo Kristaus grabas. 24 Kaip šiedien išrodo Kalverija, kur Kristus mirė. 25 Uytelė po vardu Jezaus "Štai Žmo-gus".

SERIJA IV.

Susideda iš 100 Stereoskopiskų paveikslėlių bakselyje. Prekė 82.00 už bakselį.

- Šitoje serijoje yra 4 sykius tiek pa-veikslėlių kaip pirmutinė serijose. Ir štai ką juose galite pamatyti: 101 Besartinantai audrą ant ežero Erie. 102 New York. Tavorų kovrimas į didė-lij oceaninį laivą. 103 New York. Pilies daržas (Castle Garden). 104 Boston. Ežeras viesame darže. 105 Atlantic City, New Jersey. Pama-ryj. 106 Niagara. Patkivinis vandenskritys nuo ožinės salos. (Horse Shoe Falls from Goat Island). 107 Chicago. Auditorium viešbutis ir Michigan Avenue. 108 Kaskados ir pokylinė svetainė. L. P. Parodos 1904 m. 109 Moki indijonas namieje. 110 Moki indijonų gyvenimas. 111 Sioux indijonų vadas, He-No-Fraid. 112 Vartininkas (The Sentinels) 3,043 pėdų augstis, Yosemite, Cal. 113 Motina girių, 63 pėdas apėmio. Yo-osemite Klonyj, Cal. 114 Magdelenos Kolegija, Oxford, Ang-lijoje. 115 Airija. Killarney piliis Ross. 116 Įėjimas į Muckross Kloštorių, Airi-joj.

SERIJA V.

Susideda iš 100 virš paminėtų pa-veikslėlių kaustuja. Prekė 83.00 už bakselį.

- 171 Yokohama, Japonijoje. Altorius, ne-šamas jaunų gerbėjų Matsuri proce-sijoje. 172 Japoniški vaikai, nežantį pokylinį Matsuri altorius, Yokohamoje. 173 Matsuri pokylius, muzikos pastolas ir kolegija, Yokohama, Japonijoje. 174 Yokohama, Japonijoje. Daržovių par-davinetojas, rodotas su turta. 175 Japoniški kudiškai ledinės smetonos šėtroj, Yokohama. 176 Japoniškas žvejys priplaukoj, Yo-kohama. 177 Japoniečių budas eiti pasilisin. 178 Trepai į Kigomizų žinyčia, Kyoto, Japonijoje. 179 Kyoto, Japonijoje. Kigomizų žinyčia, 180 Aukštinis paviljonas ant ežero Kin-kakuji, arti Kyoto, Japonijoje. 181 Sonoviškų žinyčia Fujiyama, Mt. Fuji, Japonijoje. 182 Teatro gatvė, ilgio vieną mylia, Osa-ka, Japonijoje. 183 Nara, Japonijoje. Tukstantis žibin-čių prie Ka-suga-No-Myla žinyčios. 184 Nikko, Japonijoje. Senovės akmeni-nis šuo, sergiantis Nikko žinyčia nuo Piktiojo. 185 Hawaiiški mokyklos kudiškai. 186 Palmų daržas ant kranto Monoloa upės, Honolulu, Hawaii. 187 Daktilinų palmų kelias, Honolulu, Hawaii. 188 Hawaiiška moteris, gaudanti Pee-heai, mažukę kriauklinę žuvaitę. 189 Chiničiniai renkanti ryžius, Hawaii. 190 Gyvenimas Pretorijoje, Pietinėj Af-rikoje. 191 Iplauka ir plaukianti laivų taisy-mo dirbtuvė Valparaiso, Chile. 192 Jamaicaos Brookline gatvė, Port An-tonio. 193 San Francisco gatvė, Mexico City. 194 Didysis pliciaus, Mexico City. 195 "Jojimas šėnimis". 196 Mano apgynetas. 197 Kalėdų rytas. 198 "Tevo mūsų, kuris esi danguose". 199 Pagalvėlių kare.

Pasakos ir Apsakos.

- No. Kaina. 1 Alutė, dukte kunigaikščio Koo-niaus pusl. 24 ..... 10c. 2 Ant nakynės. Daktaro Baltusio. 5c. 3 Aventino Neregė. Apsakka iš pir-mutinųjų krikščionystės amžių, pusl. 50 ..... 20c. 4 Amžius galas Ponso Piloto, kurs buvo sudžia Vieš. Jezaus Kristaus. Bitėnuose, 1901, pusl. 23. 5c. 5 Andersono pasakos (su paveiks-lėliais). Išgulė Neria. Tilžeje, 1895, pusl. 82. 10 gražių pasakų vienoje knygojeje ..... 20c. 6 Apleka Dievo. Aprašymas iš pa-davimo XVIII amžio. Plymouth, Pa. 1887, pusl. 192 ..... 50c. 7 Atminimas už motinos dušią. Apsakymas iš tikrų atsitikimų Lietuvoje ant egzėkvijų. Parasė Žemaitė Tilžeje, 1902, pusl. 23 ..... 5c. 8 Dnonos Jekotofaj. Apsakka H. Sienkovičaus. Lietuviškai išgulė V. Stagaras, Shenandoah, Pa., pusl. 82 ..... 35c. 9 Gledris. Gražus pamokinimas. pusl. 38 ..... 10c. 10 Graži valčių karygė. Telpa čia 25 gražios pasakėles dėl mažų vaikelių, surašytos pagal kun. K. Schmidta. Labai graži knygele, pusl. 53 ..... 10c. 11 Gyvenimas Stepono Raudnosio, arba ketvirta dalis Šiauleniškio Senelio. Juokinga pasaka su 16 paveikslėlių, pusl. 62 ..... 15c. 12 Gyvenimo valdėdai susidendant iš atūnųjų sekantųjų gražių pasakėlių: Atsiviekimams—Vagis-Kas kaltas—Gatvės vaikai—Pa-parčio žiedas—Miško sargas—Signalas—Keleivis, Chicago, Ill. pusl. 90 ..... 15c. 13 Grabnyčių žvakė. Flamanų tau-tiška pasaka. Tilžeje, 1901, pusl. 31 ..... 10c.

200 Šerimas kačiukų. Teleskopas ir 100 virš paminėtų pa-veikslėlių kaustuja. Prekė 83.00 už bakselį. 100 tų pačių paveikslėlių bakselyje be teleskopo ..... 82.00 25 paveikslėliai iš Jezaus gyvenimo. 81 Pats vienas teleskopas be paveikslėlių kaustuja 81.00

SERIJA VI.

Susidedanti iš 12 maišyto gatunko pa-veikslėlių pundeļje. Prekė 35c. už bakselį.

Šitoje serijoje, kiekviename pundeļje, beveik vis kitoki paveikslėliai, tai yra maišyti iš visokių gatunkų. Juose yra: gražiausių miestų, bažnyčių ir kitų ba-gotų triobesių paveikslai, teipgi ir ko-miški paveikslėliai. Iš serija yra gera tiems, kurie nori pinigų uždyti, nes jį kaustuja tik tai 35c., o juoje galima tiek daug pamatyti kaip ir serijoje I.

SERIJA VII.

12 teip pat maišyto gatunko paveikslėlių pundeļje. Prekė 75c. už pundeļį.

Sitoje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiškūs, yra dirbti gabiausių arti-ty brangaus darbo. Į juos žiūrint matai viską teip aiškiai kaip kad prieš akis ne-būtų jokio paveiksl, bet tikrai gyva regykla.

SERIJA VIII.

Bakskucioje 25 paveikslėliai perstatanti San Francisco miesta po atsitikimui žemės drebėjimo, parodo kaip sugriuvę mu-rai, bažnyčios, sinagogai, žmonis nuliudę gyvena audeklintose budose, soduose. Prekė 21.00

SERIJA VIII.

Su Roosevelto paveikslu bakskucioje 25 paveikslėliai parodanti Panamos Kanalo kasimą, čia matyti kokios mašinos prie kasimo yra vartojamos, koki darbai ir kaip dirba. Prekė 81.00

ATMINKITE, kad virš parodytos pre-kės yra tik už paveikslėlius, be Telesko-pa. Pats Teleskopas kaustuja 81.

Pasargos Skaitytojams!

1) Kaszant laiszka į "Kataliko" re-dakciją visada parasyk aiškiai savo vardi, pravardė ir adresa. 2) Jeigu nori permalynti savo ad-ressa, visada paduok savo senąjį adresa, o paskui naują. Jeigu pats ne moki geras raszyti, tai adresa duok kitam pa-raszyti. Teipgi, jeigu ne žinal kaip to-lycia vadinasai, tai pažinrek gerai ant liktarnos, o tasyk parasyk adresa.

3) Pinigus į "Kataliko" redakciją gali siust registruotoj gramatoj, arba iszpirk "Money Order" ir slusk prasto-gramatoj. Iszpirkes "Money Order" ne laikyk pas save, tik tą didesnę melyną korczinukę prisiusk į redakciją prasto-gramatoj, o baltą mezą pasilalkyk pas save.

4) Siuncziant maziaus kaip vieną dolerį, gali prisistų paczo markėmis, bet jeigu siusi daugiau regu dolerį ar daugiau, tai siusk pinigus per "Money Order". Siuncziant markes, reikia ne-suzsiapinti ir ideti luosas, kad nesu-lyptu, nes sulipusios markes neprisiu-sime už pinigų.

5) Kaszant į "Kataliko" redakciją korespondenciją, visada reikia aprasyti kryną taisybę ir padoti savo tikrą vardi ir pravardę, nes be tokios korespon-dencijos netalpisime į laikraszytį.

6) Korespondencijas talpiname tik vien pristisutas nuo skaitytojų, nuo ne-skaitytojų jokijų korespondencijų ne-talpiname.

Meldžiame godotųjų raszytį gerai lemtyti ant padutuog augezcziau pami-nėtų pasargų, kadangi tokiu budu pala-nzyvysite mums darbę prie atsakinėjimo laiszka į Jūs patys greiciaus gausite atsakymą.

"Kataliko" Iszleisėvė.

PINIGAI!!

Ar nori, kad Tavo pinigai gerai ir greitai suvaizskioztoji? Tai, Bro-liau, siusk per "KATALIKO" redakciją, o pinigai už 14 dienų bus vietoj ir nei vienas centas neparups.

Vaugumas visų brolių papnola į na-gus žydu, žydurnių ir kitų avėntau-zių, kurie tankiausiai subankuoja, na-r į žmonių pinigai tokiu budu prapuola. Juk jau vienas žydas davė labai gerą pa-veikslą del lietuvių, kurs ne vieno nune-szė sunkiai uždirbtus centus. Ne vienas lietuvis verkė savo sunkiai us.Virbtų centų! Ar gal neteisėbė?

Teip, Broliai Lietuvali, vienintėliai tik galite pinigus siusk per "KATALIKO" redakciją, o tada galite drąsiai tiket, jog Jūs pinigai neparups, bet nueis į paskirtą vietą į 14 dienų.

Noredami užbėgti toms visoms ne-aimėms ir nuo žydu bankrutų apsaugoti, įsteigeme Didžiulias, Teisingiausias Lietuviškas Offisų slautimo pinigų. Tai-zi "Kataliko" redakcija yra geriausiai įlaisyta už visokias lietuviškas re-klakcijas, nes turi savo locnas gazu va-romas maszinas didesles ir mažas, izni-nes, didelė spaustuve, puikus offisas, didelė krantuvė knygu, vertes kelesde-szint tukstantų doleriu. Teipgi turi geru murinū dū namu ant geros vie-tus, nes nuo lietuviszkos bažnyčios ma-tyti vertės \$12.000 (dvyliks tukstančių doleriu) ir be jokios skolos. "KATALI-KAS", tai yra didžiulias Bankinis Kantoras, isz kurio plaukia szimtal-tukstančių pinigų į kraįj. Noreda-mas pinigus siusti ar su liktoliais reika-lais, visada adresnok ant vardo "Kata-liko" Iszleisėtojo sziteip:

J. M. Tananevicize, 3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Klauskit Chopen 10c.

igary, nes padirbti iš geriausio ta-bako.

JOS. BARTKOWIAK

Iszleisėjas 4444 So. Paulina St. Chicago

NULSĖ SMEGENIS.

Po ilgam protiškam darbui, reikalaujančiam uolatinio mąstymo, tankiai nutėmijame, kad smegenis nenori dirbti. Negalima mums ilgiau pro-tauti — akis ir ausis skauda, visas kunas esti išesetas ir nusidirbęs. Tokiuose atsitiki-muose reikalaujame vaistų, kurie priverčia kraują prie smarkesnio judėjimo, kas su-metkia naują sudrutiuiam, su-vargusiems nervams. Trinerio Amerikoniskas Elikesyras Kar-čiojo Vyno yra tuo vaistu. Ji-sai betarpiskai veikia ant grū-muliojimo organų, per kuriuos valgis mūsų kune tur perėiti. Jais išdirba naują kraują ir išsiuntinėja po visą kuną su-drutninus. Privalote jį var-toti visose ligose grumulioji-mo organų, nerviškumo, nu-silpnėjimo ir nuilsimo. Ap-tiekiose Juozapas Trineris 616—622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

L. KLEIN

Kerte 14-tos ir Halsted Gatviu.

Storas Adaras Vakaraš Panedėlyj Ketverge ir Subatoje. Uzdarytas Nedėliomis visą dieną.

Mus Lietuviški Pardavėjai.

Petras Stefanaitis Pardavėjas No. 117

A. T. Tupikaitis Pardavėjas No. 33.

Mēs duodam 3 Markēs DYKAI Su kožna knyga

VYRIŠKI OVERKOTALI.

Dabar yra laikas šią savaitę pirkti overkotus. Mēs duodam specializką progą kiekvienam įgyti puikų overkotą už suvis pigę kainą. Tie overkotai yra padirbti pagal naujausią madą per Hart Shaffner ir Marx firmą su puikumu pamušalu su viena arba dviem eilėm guzikų šitam išpardavimė tiktai po.....

\$10, \$18 \$20

Kudikiams Krikszto Aprėdalai.

Susideda iš Szilkinio koto su puikumu megstiniu kaunierium puikiai išsiuvinėtas, iš puikios szilkinės szlebukes ir puikios kepuraites. Tą viską szitam išpardavime par- duosim tiktai po..... **\$8.49**

Taigvi turi- me ir piges- nių drabužių.

TEMYKIT LIETUVIAI!

Geriausia, pigiausia ir teisingiausia vieta negu pas žydus, kur galima gauti naminių puikių rakandų, pezių, lampų, vanų ir kitokių visokių daiktų koki yra reikalingi į namus. Mano krautuvė yra ant trijų lubų ir pripildinta visokiais tavorais. Taipgi nepamirskit, kad aš duodu dovanas nuo szimto penkis dolerius. Užkvėzciu visus savo tautiecius atsilankyti, o užtikrinu kad visame busit užganėdinti.

Su godone

S. Pocevicze

3321 SO. MORGAN ST. CHICAGO.

KAZIMIERAS RADZEVICZE

Tuojuos szale Lehigh Valley dypo. Visokių arieklių ir alaus didėlis zopostas, taipgi ir iš Europos visokių vynu, cigarių ir visokių valgių ir olsterių. Pakelevingi gali gauti nakvynę ir prieteliszką rodą visame. Taipgi parduodu szipkorte ant visų linijų ir slunczių pinigus į visas dal. svieto pigiausiai ir saugiai.

121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

NESULIGINTAS FOTOGRAFISTAS Z. Urbanowicz

4841 So. Ashland ave.

Užtenka pamatyti lange išsiasytas o artistiszkaizbaigtas fotografijas kurios iseina iš jo dirbtuvės. Išdirba geriausias fotografijas kokias tik kas nori, ypacz mēs dėl savo tautiecių padirbame geriausiai. Kas pas mus sykį atsilankys, tas jau visad pas mus ateis. Meldziū atsilankyti o persitikirnsite apie mano darbą. Apsimoka atvažiuoti ir iš tolesnių pakraszėzių. Duodam labai puikius prezentus prie kiekvieno orderio. Nepamirskit adresu.

E. B. BLAZEWICZ

Lietuvys Fotografistas.

Išdirba geriausias fotografijas, o ypacz yra specialistas szliubinių fotografijų. Taigi broliai lietuviai neikit pas svetim tautcius, kurie jus tik ant juokų laiko, nes ateikit pas mane, o ašz visame kiekvieną lietuvį užganėdysiu.

1810 W. 47th St., Chicago, Ill.

Atsakanczausi Bankieriai.

VISOSE SZAKOSE

Pradžia Padėjimo gali buti atidaryta su \$1.00 ant 3 eziū nuoszimczio. Atidaryta kas Panedėlio vakarą iki 8 valandai.

Atsakancziausias užtikrinimas kiekvienam depositorijui.

LaSalle ir Randolph Gat. Chicago, Ill.

Isgydau in 5 Dienas Varicocele Hydrocele

(t. y. pagadytas gyjas) Be jokiu persazualu ir skausmu

Išgydan kiekvienai sergantii Varicocele, Striktura, taipgi užtroczenczius kratija uzmedziūmus nusilpnejiūms nervu, Hydrocele arba vyrų lytiszkas ligas. Tokias garstias ofertas teikiame visiems tiems, kurie buvo gydomi nuo keliolikos visokių daktaru be pasekimes ir išdavo savo pinigūs dykai, vardan parodyti, jog ašz turiu vienintelii būda su kurio pagalba ant visados išsagydas.

Nemokėkite už neisgydyma, tiktai už išgydyma. Skaudėjimus skilvio, kepenų ir inkstu, nors labai usisneisjusius, išgydan galutinal.

PLAUČIAI

Sergantieji dusliu, bronchitu arba dziova išgydomi galutinali navelėsis mano metoda per intrakrima Ozalino gazu.

PRIVATISZKAS VYRU LIGAS.

Ašz išgydan kiekvieną greitai ant visados ir didziausioj paslaptij.

VISOKIOS PATAR- MES DYKAI.

Specialistas moteru ir vyrų ligu.

Isgydan galutinali

Specialistas moteru ir vyrų ligu.

MOTERISZKAS LIGAS.

Patinimus gimdos, skaudėjimus peziū, baltlige, pagal mano metoda sutaisytus vaistus išgydan pasekmingaisai.

KRAUJO UŽNUODI- JIMUS.

Ir odos ligas, paveldan: isberimus, skaudulius, plauku nusilkinimus ir tt.

Ašz išgydan ant visados. KALBU LIETUVISZ- KAI.

Dr. L. E. ZINS, 41 S. Clark St. Turp Lake ir Randolph st. CHICAGO, ILL. Priemimo val. 1 nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 9 val. ryto iki po pietu.

J. Szkutas

Lietuviškas KRAUČIUS

Siuva ant orderio vyriškas ir moteriškas drapanas pagal naujausią madą už prieinamas kainas. Visi cilcit pas savą.

3301 So. Halsted St.

K. STULGA

Užlaiko visokį tavorą kaip batus czeverykus ir kitokius viszruskus puikius drabučius. Meldziū nepamirskit mano krautuvės, o bustie mellingai primti.

4518 So. Wood St., Chicago.

Lietuviškas Hotelis.

K. J. KODIS Savininkas Smagiausia vieta ant Bridgeporto, jaigu esi nutildes nuveik pas Kaz. J. Kodį jis palinkems. Visi gėrymai ir cigarai kogeriausi.

3902 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Antanas Paulauskas

Užlaiko puikių SALIUNA

Visada saltas ir skanus alus gardi rugin' arielka ir kvontenti Havanos Cigarai : : : 3817 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Seno kraujas gydytojas Dras P. G. Wiegner

iz miesto Rygos. Atidarė ofis ant aptiekos J. Leszczynskio 3815 So. Morgan St. Chicago, Ill. Gydo visokias ligas

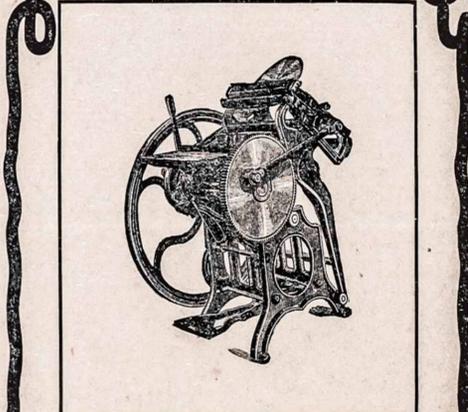
DIDZIAUSIA IR SENIAUSIA ISZDIRBYSTE FOTOGRAFIJU.

Mylinti naturaliszką paveikslą savo ir dailų darbą, kreipkitės pas mus, mēs užtikrinam, kad mūsų darbo niekas negali virszinti už tai, kad mēs mokame ir žinoame kaip gerą darbą reik atlikti. Nesitikekit tiems, kurie moka dailiai pasigirti nes pasigyrimo neužtenka, bet reike ką nors nuveikti, kad ir kiti pamatytu. Didžiausias pamatas mūsų biznio yra užganėdinti mas kiekvieno kostumerio. Su pagarba

JONAS P. RASHINCKAS, 3213 So. Morgan St., Phone Yards 2139 Chicago, Ill.

"KATALIKO" SPAUSTUVE

SPAUDINA VISOKIAS KNYGAS, DRAUGYSTEMS KONSTITUCIJAS, KVITARLIUCIUS, TIKIETUS ANT BALIU IR ANT PERSTATYMU, VIZITINES KORČIUKES, ANT GALVIUS ANT LAISKU IR KONVERTU, UZPRAŠYMUS ANT VESELIJU, VISOKIAS PLEKATAS IR T. T. Darbą atliekam greitai, pigiai ir puikiai. Kam prireiks ką nors išdrukuoti, tai ateikit pas mus : : : :

"KATALIKO" spaustuvė yra didžiausia iš lietuviškų spaustuvių Amerikoje. Turi savo locnas visokias drukavojamas mašinas elektrika varomas ir atsakančią skaitlių gerų darbininkų.

JONAS M. TANANEVICZE SAVININKAS 3244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Jonas M. Tananevicze, Agentas dviejų didziausiu ir geriausiu "Fire Insurance" kompaniju ty. "Continental ir Royal Fire Insurance Co." Noredami insekuruoti savo locnasti stotikit pas JONA M TANANEVICZE, 3244 So. Morgan St., CHICAGO, LL. Praneszame visiems lietuviams ant Bridgeporto ir apielinkėj kad mūsų ofise randasi ofisas dviejų gerų Insurance kompanijų "Continental ir Royal Insurance Co."

Cash Registers

Mēs užlaikom Registerius nuo \$5.00 ir aukščiaū. Parduodam už pinigūs numušdami didelį nuosimtį arba ant išmokėsčių. Turime antrankių National, Hallwoods ir kitokio išdarbio registerių kuriuos parduodam už suvis žemą kainą. Nė jokio skirtumo nedaro ar didelis ar mažas biznis.

The National Cash Register Co. Du Sztorai 47-49 E. Randolph St. Phone Central 1211 217 E. Madison St. Phone Main 1222

J. W. ZACHAREWICZ, Notary Public, Real Estate ir Insurance. 917-33rd St. Tel. Yards 7634.

DR. G. M. GLASER. 3149 South Morgan Street Kerte 32-ros gatvės. Phone Yards 709

LIETUVISZKA SVETAINĖ Karcziama Czia galima rasti visada gerą szaltą alų, visokias arielkas "Lietuviszką Medų", Kalifornijos vynu ir kvencenzius Havanos Cigarus. : : : : K. IDZILEVICZE Savininkas 3258 S. Morgan St. Chicago.

LEONA VAITKEVICZIU. Ogi virelli alus labai skanus, milziniški stiklai, O ir žmogus doras, visame geras. 1444 Wentworth Ave., Chicago Heights, Ill. Su visokiais reikalais kreipkitės prie jo, o jis jums padarys kuogeriausiai. Tel. 138 Chicago, Heights

JUOZAPAS LESZCZYNSKIS APTEIKORIUS 3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.

V. VISZCZIULIS 4537 Wood St. Chicago, Ill.

DR. J. KULIS, LIETUVIU CHIRURGAS IR GYDYTOJAS. 3255 S. Halsted St. Chicago.

3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Skaitykit "Kataliką"